menſibus ſimul,vel ſucceſſiue vacauerint,in qualibet Eccleſiarum earundem, etiamſi diſpoſitioni Apoſtolicæ ex quauis cauſa generaliter reſeruati forent, dummodo non in prima vice perpetuis futuris temporibus,quoties pro tempore vacarent vni Magiſtro ſeu Licentiato in Theologia, alteri Doctori ſeu Licentiato in altero iurium, per Archiepiſcopum, ſeu Epiſcopum,& Capitulum cuiuslibet earundem Eccleſiarum ordinaria authoritate prouideri poſſet in omnibus,& per omnia perinde, ac ſi aliquæ gratiæ,expectatiuæ,reſeruationes,&c. nullatenus emanaſſent, ſeu in poſterum emanarent, ita vt de illis, qui primo Doctori,vel cum rigore examinis Licentiato in altero iurium,& de aliis,qui poſtmodum vacarent ſimul,vel ſucceſſiue canonicat. & Præb. huiuſmodi Magiſt.ſeu Licētiato in Theologia prouideatur,ſicque perpetuis futuris temporibus obſeruaretur & Canonicatus, & præbendas huiuſmodi Doctorum,& Licentiatorum in Theologia,& altero iurium nuncupari debere, irritum quoque decreuit,&c.per alias ſuas literas voluerit, & itidem ſtatuerit, quod de eiſdem canonicatibus,& prębendis ſub prioribus literis comprehenſis,& illis duntaxat graduatis prouideri poſſit, qui in aliqua Vniuerſitate ſtudij generalis Regnorum Caſtellæ, & Legionis,ſeruatis ſeruandis, iuxta earundem Vniuerſitatum ſtatuta, ritus,& mores promoti fuiſſent, alias de illis pro tempore factæ prouiſiones nullius eſſent roboris, vel momenti, & illi, quibus decanonicatibus, & præbendis huiuſmodi pro tempore prouiſum foret,in eiſdem Eccleſiis perſonaliter reſidere teneantur,& ſi abſque ordinarij, vel Capituli licentia vltra menſem abeſſe præſumerent, eo ipſo collatis canonicatu & præbenda huiuſmodi priuati,& perpetuo ad illos inhabiles exiſtant,poſſetq; & deberet de illis ſic vacantibus aliis graduatis, qui vellent,& valerent in ipſis Eccleſiis reſidere, alias iuxta priorum literarum tenorem prouideri, & deinde bonæ memoriæ Innocentius Papa VIII. etiam prædeceſſor noſter per ſuas literas ſtatuerit, & ordinauerit, quod nullus cuiuſcumque dignitatis, &c. duos canonicatus,& totidem præbendas ex illis, qui perſonis graduatis huiuſmodi ordinati erāt,obtinere valeret,& tales canonicatus,& prębēdas pro tempore obtinens apud Eccleſias, in quibus illos obtinebat,iuxta ordinationem Sixti prædeceſſoris huiuſmodi reſidentiam facere teneretur,quodque ſi contingeret aliquas perſonas canonicatus, & præbendas præfatos pro tempore obtinentes de licentia Capitulorum prædictorum ad Rom. Curiam accedere,& in illa ab hac luce decedere, Ordinarij, & Capitula huiuſmodi de eiſdem canonicatib. & præbendis per obitum talium pro tempore vacantibus alias iuxta formā literarum Sixti prædeceſſoris huiuſmodi libere diſponere poſſent, prout in eiſdem literis, quarum tenorem, &c. plenius continetur, nos dictarum Eccleſiarum fælici ſucceſſui conſulere,vt literæ prædictæ cum omnibus & ſingulis in eis contentis clauſulis eo firmius obſeruentur, quo clarius conſtiterit illas ea deliberatione approbatas qua conceſſæ fuerunt, prouidere volentes motu ſimili,& ex certa ſcientia, conſideratione etiam chariſſimi in Chriſto filij noſtri Caroli Romanorum, & Hiſpaniarum Regis Catholici, ac dilectorum filiorum Capitulorum Metropolitanorum, & aliarū Eccleſiarum Cathedralium, Regnorum Caſtellæ, Legionis Granatæ, & Nauarræ,nobis ſuper hoc humiliter ſupplicantium literas Sixti & Innocentij prædeceſſorum huiuſmodi, cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis authoritate Apoſtolica approbamus, & innouamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere decernimus, & quoad ſingulas Eccleſias Regnorum prædictorum, in quibus eiſdem literis contrauentum, & de canonicatibus, & præbendis graduatorum huiuſmodi, qui ex tunc vacarunt, per Sedem Apoſtolicam prouiſum fuit in priſtinum, & eum in quo illi, ac Ordinarij, & Capitula earum ante huiuſmodi contrauentiones, & Apoſtolicas prouiſiones quomodolibet erant, ſtatum reſtituimus, reponimus, reualidamus, ac plenarie reintegramus, illaſque ad omnes, & ſingulas Metropolitanas, & alias Cathedrales dictorum Regnorum, Granatæ, & Nauarræ in quarum ſingulis de duobus canonicatibus, & totidem præb. de cætero primo vacaturis perſonis in Theolog.& altero iurium,vt præfertur, graduatis, per Archiepiſcopum, ſeu Epiſcopum, & Capitulum cuiuſlibet earum Ordinaria authoritate prædicta duntaxat iuxta tenorem literarum Sixti prædeceſſoris huiuſmodi prouideatur, extendimus, & ampliamus, & nihilominus pro potiori cautela præmiſſa omnia, prout per Sixtum, & Innoc. & alios prædeceſſores præfatos ſtatuta, & ordinata fuerunt, de nouo, ac quod Archiepiſcopus, & Epiſcopus, necnon Capit. pręfata, cum canonicatus, & præbendæ graduatorum huiuſmodi apud Sedem pręfatam per obitum, vel reſignationem in manibus noſtris, vel ſucceſſorum noſtrorum Rom. Pontificum pro tempore faciendam, vacauerint, ad electionem perſonarum idonearum, vt præfertur qualificatarum, ac prouiſionem canon. & præbendarum graduatorum huiuſmodi ſic apud Sedem Apoſtolicam vacantium alias iuxta formam literarum Sixti, & Innocentij prædeceſſorum huiuſmodi,procedere,& electi. facta, electos pro tempore ad poſſeſſionem illorum, ſic tamen quod electi infra quatuor menſes nouam prouiſionem deſuper ab eadem Sede impetrare expedire, ac iura Cameræ Apoſtolicæ perſoluere teneantur recipere, & admittere, necnon occurrente pro tempore vacatione canon. & præben. huiuſmodi Capitula illos vni ex Canonicis earundem Eccleſiarum interim quod ad illorum prouiſionem, ſeu electionem procedatur, commendare poſſint, ac lapſo tempore edicti propterea apponendi Ordinarius, vel eius Vicarius infra triduum proxime ſeq. ad prouiſionem, ſeu electionem huiuſmodi de perſona idonea,publico examine præuio,faciendam accedere teneatur,alioquin Capitula ad illa libere procedere valeant, & in huiuſmodi electionibus ipſi electores iuramentum de eligendo magis idoneum,habito reſpectu ad vtilitatem Eccleſię,& mores eligendæ perſonæ præſtare teneantur; quodque maiori parti votorum ſecreto de neceſſitate pręſtandorum voto Epiſcopi, ſeu Archiepiſcopi pro vno computato ſtari, & ſi nullus haberet maiorem partem votorum, duo habentes plures votos ad ſecundum ſcrutinium admitti debeant, & ſi vnus habuerit plures votos, & alij habuerint pares, de illis paribus fiat ſecundum ſcrutinium,quis illorum concurrit cum primo & iſtorum electus à maiori parte admittatur cum primo ad tertium ſcrutinium, & ſi iterum fuerint pares,

pares,ſorte dirimatur quis concurrit cum primo, & ſi vltimo duo habuerint paritatem, etiam ſorte dirimatur,& ſors loco electionis,& prouiſionis habeatur, quodque de huiuſmodi canonic.& præbendis graduatorum huiuſmodi non ſolum in Vniuerſitatibus dictorum Regnorum graduatis, ſed etiam Collegialibus Hiſpanis Collegij S.Clementis Bononię. per bonæ memoriæ Ægidium de Albornoz fundati, ibidem iuxta eiuſdem Collegij ſtatuta, & ritus, & mores promotis,ſiue graduatis prouideri poſſit perpetuo ſtatuimus,& ordinamus, & concedimus ac indulgemus : ac quod ſtatuto, & ordinationi huiuſmodi, ſeu etiam literis deſuper conficiendis per quaſcumq;alias literas Apoſtolicas, & quaſuis clauſulas genenerales,vel ſpeciales etiam derogatoriarū derogatorias efficaciores, & inſolitas,ac etiam irritantia decreta ſub quorumcumque verborum expreſſione,in ſe continentes nullatenus derogari poſſit,nec derogatum cenſeatur, & ſi derogetur,derogationes huiuſmodi nemini ſuffragentur,& Ordinarij,& Cap.prædicta literis derogatoriis huiuſmodi, & decretis ſuper illis proceſſibus,& illorum executoribus, & ſubexecutoribus eorumque mandatis,& monitionibus,parere minime teneantur, ſed eis firmiter reſiſtere,& literarum huiuſmodi executionē impedire,nec ratione reſiſtentiæ huiuſmodi aliquibus cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis innodari poſſint,& ſi iudicari debeat, irritum quodque decernimus,non obſtantibus præmiſſis ac conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis,ſtatutis,& facultatib. ac literis Apoſtolicis contra tenorem indultorum prædictorum,aut præmiſſorum omnium,& ſingulorum quibuſuis conceſſis,confirmatis,& approbatis, quibus omnibus,etiamſi ad illorum derogationem de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis,& ſpecifica expreſſa,& indiuidua,ac de verbo ad verbum, nō per clauſulas generales idem importantes, mentio habenda, ſeu alia exquiſita forma ſeruanda foret,illarumq; tenores, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro expreſſis habentes motu, ſcientia,& poteſtate prædictis derogamus, necnon quibuſuis acceſſibus,& regreſſibus,ac coadiutoriariarum deputationibus,& aliis conceſſionibus ad canonicatus, & præbendas graduatorum huiuſmodi, etiam de conſenſu,& cum quibuſuis clauſulis,& decretis,etiā per nos,& Sedem prædictā pro tempore conceſſis,& factis,quas,& quæ ſic tamen quod Eccleſiarum huiuſmodi quoad gratias hactenus cōceſſas expenſas per eos,quib.conceſſæ fuerint,propterea factis reſtituere teneantur,caſſamus, & reuocamus,annullamus,ac nullius roboris, vel momenti fore decernimus,necnon omnib. illis, quæ in ſingulis literis præfatis conceſſum fuit non obſtare, & quæ pro repetitis haberi volumus,cæteriſq;contrariis quibuſcumque cum clauſul.opport.& conſuetis. Fiat vt petitur I.

Et cum abſolut. à,cenſuris ad effect. cum approbat. in nouat. reſtitu repoſit reualidat. reintegratio. extenſio.ampliatio.ſtatuto,ordinat.conceſſio,indulto,caſſatione,reuocat.& annullatione.& decretis de & pro omnibus præfatis latiſſime extendendis in forma gratioſa, & cum deputat.executorum opportuna etiam ſub cenſuris, & pœnis Eccleſ.cum poteſtate aggrauandi,reaggrauan &c inuocatoque etiā ad hoc,ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis. Et præmiſſorum omnium,& ſingulorum, & tenorum ſingularum literarum prędictarum, quarū tranſumptus ſigillo alicuius Prælati ſigillatis,& manu Notarij publici ſubſcriptis plena fides in iudicio,& extra adhibeatur,& aliorum neceſſariorum maior & verior;& auctior ſpecificatio, & expreſſio fieri poſſit in literis, & quoad canonicatus graduatorum innouantur literæ Sixti,& Innocentij, & extenduntur ad Cathedrales,& Metropolitanas Regnorum Granatæ,& Nauarræ, & ſi canonicatus vacarunt per obitum apud ſedem iuxta literas Innocentij, & etiam reſignationem, de quibus etiam poſſit prouidere Ordinarius in partibus perſonis qualificatis iuxta priuilegiorum tenores, & licet in priuilegiis Sixti dicitur,quod poſſit prouideri de iſtis canonicatibus & Prębendis graduatis in Vniuerſitatibus Regnorum Hiſpaniarum, priuilegium extenditur ad graduatos in Vniuerſitatibus Regnorum Caſtellę, & Legionis,ac Collegij S.Clementis Vniuerſitatis ſtudij Bononienſis,& qui rite fuerint graduati in illis vniuerſitatibus iuxta earum ſtatuta pręuio riguroſo examine. Datis Rom.apud Sanctum Petrum vndecimo Cal. Aprilis Anno nono

Et quamuis in deciſione prima Toletana ſupra adducta dubio pręcedenti ad fin.dicatur, quod ſuper iſta ſcedula Motus proprij Leonis non apparent literę expeditę, tamen in Eccleſia Palentina, & etiam in Burgenſi habentur literę expeditę ſuper ea, cum reformatione, aut earum tranſumptum, quod fuit pręſentatum in lite & cauſa ſuper Canonicatu Magiſtrali Abulenſe inter Doctorem Camargo,& Doctorem Aſſenſium Garcia tenoris ſequentis.

LEo Papa X. ad perpetuam memoriam, in ſuprema Apoſtolicæ ſpecula meritis licet imparibus diuina diſpoſitione conſtituti circa ſtatum,& honorem ſingularum,pręſertim Metropolitanarū, & aliarum Cathedralium Eccleſiarum, quarum Cura nobis imminet generalis, fœliciter conſiderantes,ſolicitis ſtudiis intendimus, & vt illę in ſuis iuribus, & bonis pręſertim votiuis in ſpiritualibus, temporalibus ad omnipotentis Dei laudem proficiant incrementis, opem,& operam efficaces quantum nobis ex alto conceditur,fauorabiliter adhibemus,ac ea, quę propterea à prędeceſſoribus noſtris Rom.Pontificibus prouide emanarunt, noſtrę approbationis munimine ſolidamus, & alias deſuper diſponimus prout in Domino conſpicimus ſalubriter expedire. Dudum ſi quidem,Fel.recor. Sixto Papæ IV. prædeceſſori noſtro pro parte vniuerſorum Archiepiſcoporum Epiſcoporum ac dilectorum filiorum Metropolitanorum,& aliarum Cathedralium Eccleſiarum Caſtellæ,& Legionis Regnorū expoſito, quod ipſorum Eccleſiarum canonicatus, tam Apoſtolica vigore gratiarum expectatiuarum ſpecialium & aliarum reſeruationum ac alias, quam ordinaria authoritatibus propter inordinatos fauores per ſe conferebantur iuris parum literatis,adeo, vt nonnumquam eueniret, quod nullus earundem Eccleſiarum canonicus graduatus exiſtat,cuius cōſilio,& auxilio iura tueri, & bona occupata recuperari,& alia negotia vtiliter,& ſalubriter dirigi valerent in non modicum dictarum Eccleſiarum detrimentum,& honoris, & reputationis diminutionem, & quod ſi ex canon.aut integris, vel dimidiis Portionis cuiuslibet earundem Eccleſiarum continuo vnus eſſet Magiſter,ſeu Licentiatus in Theologia & vnus Doctor aut Licentiatus in vtroque, vel altero iurium, præfato earundem Eccleſiarum decori,& venuſtati,ac proſpero, & fœlici regimini vtiliter,& ſalubriter prouideretur, dict. Sixt. præde-

ceſſor ipſorum Archiepiſcoporum, Epiſcoporum, & Capitulorum huiuſmodi ſupplicationibus inclinatus per quaſdã ſuas literas ſtatuit, & ordinauit, quod de duobus canonicatibus, & totidem præbendis, qui primo per ceſſum, vel deceſſum, aut quamuis aliam dimiſſionem illos obtinentium extra Rom. Curiam in quibuſuis menſibus ſimul, vel ſucceſſiue vacarent in qualibet Eccleſiarum earundem, etiam ſi diſpoſitioni Apoſtolicæ ex quauis cauſa, non tamen in prima vice generaliter reſeruati forent, perpetuis futuris temporalibus, quoties illos vacare pro tempore contigerit, vni, qui in Theologia Magiſt. ſeu Licen. & alteri qui altero iurium Doctor, ſeu Licen. exiſteret, poſſet & deberet vna cum Cap. cuiuslibet earundem Ordinaria authoritate prouideri in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi aliquæ gratiæ expectatiuæ ſpeciales, vel generales reſeruationes, & nominandi, ſeu nominatis conferendi facultates, & mandata ab eodem Sixto prædeceſſore noſtro, ſeu Sede Apoſtolica, vel ſuis Legatis, ſeu alias eius authoritate, & Regum, Ducum, & Principum vel Prælatorum, aut quauis alia conſideratione nullatenus emanaſſent, ſeu in poſterum emanarent, ita tamen, vt de eis, qui primo Doctori, vel cum rigore examinis Licentiato in altero iurium, & aliis, qui poſt modum vacarent ſimul, vel ſucceſſiue, Canonicatibus, & Prębendis huiuſmodi Magiſtro, vel Licentiato in Theologia prouideretur, & inter Doctores, & Licentiatos eoſdem ad illos pro tempore nominatos, illi qui de nobili genere procreati forent aliis non nobilibus, & inter ipſos nobiles, qui vtroque parente nobiles forent nobilibus ex altero tantum, & inter ex vtroque, vel vnico latere tantum nobiles de maiori nobilium genere procreati per eoſdem Ordinarios collatores, & Cap. præeligerentur, qui ſi in eadem Eccleſia benefic. & alias ſic qualificati reperirentur, aliis pręferentur, ſicque perpetuis futuris temporalib. obſeruaretur, decernens ex tunc omnes, & ſingulas gratias acceptationes, prouiſiones, annexiones, & incorporationes, & alias diſpoſitiones, proceſſus, ſententias, & cenſuras deſuper, nec non totum id & quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis authoritate ſcienter, vel ignoranter contingeret attentari, irrita, & inania, nulliuſque roboris, & momenti, nec non canonicatus, & prębendas, quos, vt pręfertur vacare contingeret in qualibet Eccleſiarum earundem Doctorum, & Licentiatorum in Theologia, altero iurium canonicatus & præbendas nuncupari debere, & aliis quam Doctoribus, & Licentiatis prędictis conferri non poſſe; & illos ordinaria dumtaxat authoritate conferri, & ſub prędictis, & quibuſuis aliis gratiis, & expectatiuis, ſpecialib. & generalibus reſeruationibus, vnionibus, & incorporationibus, extinctionibus, & legatis, & aliis conceſſis, & concedendis facultatibus, non comprehendi, nec non irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoque quauis authoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, deinde, vt ex literis optatus ſuccederet effectus, per alias ſuas literas voluit & ſtatuit, quod de huiuſmodi canonicatibus & prębendis in eiſdem literis Archiepiſcopis, Epiſcopis, & Capitulis pręfatis conceſſis comprehẽſis, illis duntaxat graduatis prouideri poſſet, qui in aliqua Vniuerſitate ſtudij generalis Regnorum Hiſpaniæ ſeruatis ſeruandis iuxta earundem Vniuerſitatum ſtatuta promoti pro tempore forẽt, & aliis quãtumcumq; graduatis extra Vniuerſitates prędictas, & etiam in illis alias quam ſeruatis ſeruãdis iuxta earundem Vniuerſitatum ſtatuta, ritus, & mores pro tempore factæ collationes de huiuſmodi Canonicatibus, & præb. nullius eſſent roboris, vel momenti, & haberentur ptorſus pro infectis, quodque illi, quib. de huiuſmodi canonicatibus, & præbendis pro tempore prouiſum foret, deberent, & tenerentur in eiſdem Eccleſiis perſonaliter reſidere, & ſi abſque Ordinarij, vel capituli ſui licentia vltra menſem ſe abſentarent, eo ipſo collatis canonicatu, & prębenda huiuſmodi priuati, & perpetuo ad illos inhabiles exiſterent, poſſetque, & deberet de illis ſic vacantibus aliis graduatis, qui vellent, & valerent in ipſis Eccleſiis reſidere, alias iuxta priorũ literarum prędictarũ tenorẽ prouideri. Et ſucceſſiue pię mem. Inno. Papæ prędeceſſori noſtro pro parte claræ memoriæ Ferdinandi Regis, & Eliſabet Reginæ dictorũ Regnorum, expoſito, quod nonnulli ex perſonis eiſdẽ, quib. de dictis cano. & pręb. prouiſũ fuerat, vt pręfertur, pro eo, quod in aliis Eccleſiis alios ſimiles canon. & præbendas tanquam graduati obtinebant, perſonalem reſidentiã non faciebant, pręfatus Innocentius prędeceſſor eorundem Regis, & Reginæ in ea parte ſupplicationib. inclinatus per alias ſuas literas ſtatuit, & ordinauit, quod nullus cuiuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, Ordinis vel cõditionis foret, qui duos canonicatus, & totidẽ Prębẽdas ex illis, qui pro perſonis graduatis ordinati erant, obtinere valeret, & tales canonicatus, & prębendas pro tempore obtinens apud Eccleſias, in quibus illos obtinebat iuxta ordinationem Sixti pręceſſoris huiuſmodi reſidentiam facere teneretur, quodque ſi contingeret aliquas perſonas canonicatus, & prębendas pręfatos duabus huiuſmodi deputatos pro tempore obtinentes de licentia Capitulorum prędictorum ad Rom. Curiam accedere, & in illa ab hac luce decedere, Ordinarii, & Cap. huiuſmodi de iiſdem canonicatib. & præbend. per obitum talium pro tempore vacantibus, alias iuxta formam literarum Sixti prædeceſſoris huiuſmodi libere diſponere poſſent, quodque Capitula prędictorum Cathedralium, & collegiatarum Eccleſiarum prędictarum, & aliorum Regnorũ, & dominiorũ dictorũ Reginę, & Canon. & Portionariis aliiſq; Beneficiatis ipſarum Eccleſiarum ab illis abſentibus, & perſonaliter non reſidentibus etiam pretextu quorumcumque indultorum, & literarũ ſub quibuſuis formis, & expreſſionibus verborum aut cum quibuſuis clauſulis etiam derogatoriarum, derogatoriis, ac ſententiis cenſuris, & pœnis ab ipſo Innocent. prędeceſſore, vel Sede Apoſtolica, pro tempore emanatarũ alicui de quotidianis diſtributionibus ratione prębendarum, & portionum, aliorumque beneficiorum per eos obtentorum in abſentia minime miniſtrare tenerentur, nec propterea excommunicari, ſuſpendi, interdicit, aut aliqua alia pœna mulctari poſſent, etiamſi in literis huiuſmodi plena & expreſſa de literis Innocentij huiuſmodi mentio habenda, & illis expreſſe derogatura forent, prout in ſingulis literis prędictis plenius cõtinetur. Cũ aũt ſicut exhibita nobis pro parte pręfatorum, & dilectorum filiorum Metropolitanorum, & aliarum Eccleſiarum cathedralium Granatæ, & Nauarræ Regnorum capitulorum petitio continebat, ipſi cupiant ſingulas literas prędictas pro earum ſubſiſtentia firmiori noſtræ approbationis munimine roborari, pro parte eorundem Capitulorum nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt ſingulis literis prędictis, ac omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis noſtræ approbationis robur adiicere, aliaſq; in præmiſſis opportune prouidere de be

nignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur dictarum Eccleſiarum fælici ſucceſſui conſulere, vt literæ prædictæ, cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis eo firmius obſeruentur, quo clarius conſtiterit illas ea deliberatione approbatas, qua conceſſæ fuerunt, prouidere volentes ſupplicationibus inclinati, conſideratione etiam chariſſimi in Chriſto filii noſtri Caroli Romanorum, & Hiſpaniarum Regis in Imperatorem electi, & nobis ſuper hoc humiliter ſupplicantis ſingulas Sixti, & Innocẽtij prędeceſſorum literas huiuſmodi, cum omnibus, & ſingulis in eis contentis, ex certa ſcientia noſtra authoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus, & innouamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere decernimus, & quoad Eccleſias prædictas Caſtellæ, & Legionis Regnorum prędictorũ, in quib. eiſdem literis cõtrauentum, & de canonicatibus, & præbendis graduatorum huiuſmodi, qui ex tunc vacarunt, per Sedem Apoſtolicam prouiſum fuit in priſtinum, & eum, in quo illi, ac Ordinarij, & Capitula earum ante huiuſmodi contrauentiones, & Apoſtolicas prouiſiones quomodolibet erant ſtatum reſtituimus, reponimus, reualidamus, & plenarie reintegramus, illaſque ad omnes, & ſingulas Metropolitanas, & alias Cathedrales Eccleſias Granatæ, & Nauarræ Regnorum prædictorum, in quarum ſingulis de duobus canon. & totidem præbendis de cætero primo vacaturis perſonis in Theologia, & altero iurium, vt præfertur, graduatis, per Archiepiſcopum, ſeu Epiſcopum, & Capitula cuiuslibet earundem Ordinaria authoritate prædicta duntaxat iuxta tenorem literarũ Sixti prædeceſſoris huiuſmodi, prouideatur, ſcientia, authoritate, & tenore prędictis extendimus, & ampliamus, & nihilominus pro potiori cautela præmiſſa omnia, prout per Sixtum, & Innocentium prædeceſſores pręfatos ſtatuta, & ordinata fuerũt, de nouo, ac de Canonicatib. & prębendis graduatorum huiuſmodi, cum per reſignationem in manibus noſtris, vel ſucceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum pro tempore faciendam, vacauerint perſonis, iuxta tenorem prędictarum, & pręſentium literarum qualificatis, in partibus illis prouideri mandari debeat, cũm vero ipſi canonicatus, & Præbendæ graduatorum per obitum apud ſedem pręfatam vacauerint, Archiepiſcopi, Epiſcopi, & Capitula pręfati ad electionem perſonarum, vt præfertur grauatorum, & prouiſionem canonicatuum, & prębendarum graduatorum huiuſmodi, apud ſedem Apoſtolicam per obitum vacantium, alias iuxta formam literarum Innocen. prędeceſſor. huiuſmodi, & pręſentium procedere, & electione ad huiuſmodi Canonicatus, & Præbendas ſic apud ſedem vacantes facta electos pro tempore ad poſſeſſionem illorum, ſic tamen, quod ipſi electi infra quatuor menſes nouam prouiſionem deſuper ab eadem ſede impetrare, & literas deſuper taliter expedire, ac iura Cameræ Apoſtolicæ ſoluere teneantur, recipere, & admittere, nec non occurrente pro tempore vacatione canonicatuum, & prębendarum graduatorum huiuſmodi Capitula illos vni ex cano. earundem Eccl interim, donec ad illorum prouiſionem, ſeu electionem procederetur, libere commendare, & talis Canonicus illos in huiuſmodi commenda obtinere poſſit, & valeat. Lapſo tempore edicti propterea apponendi, Ordinarius vel eius Vicarius infra triduum proxime ſequens ad prouiſionem, ſiue electionem huiuſmodi de perſona idonea, publico examine pręuio, faciendam accedere teneatur, alioquin capitula ipſa ad illam procedere valeant; & in huiuſmodi electionibus ipſi electores iuramentum, de eligendo magis idoneum, habito reſpectu ad vtilitatem Eccleſiæ, & mores perſonæ eligendæ præſtare teneantur, quodque maiori parti votorum ſecreto de neceſſitate pręſtandorum Archiepiſc. ſiue Epiſc. pro vno computato ſtare, & niſi nullus haberet maiorem partem votorum, duo habẽtes plures voces ad ſecundum ſcrutinium admitti debeant, & ſi vnus habuerit plures voces, & alij habuerint pares, de illis paribus fiat ſecundum ſcrutiniũ quis illorum concurrit cum primo, & electus illorum à maiori parte admittatur cum primo ad tertium ſcrutinium, & ſi iterum fuerint pares, ſorte dirimatur quis concurrit cum primo, & ſi vltimo duo habuerint paritatem, etiam ſorte dirimatur, & ſors loco electionis, & prouiſionis habeatur; quodque de canonicatibus & prębendis graduatorum huiuſmodi perſonis in Vniuerſitatibus dictorum Regnorum Caſtellæ, & Legionis, ac collegialibus Hiſpanis Collegij S. Clementis Bononiæ, per bonæ memoriæ Ægidium de Albornoz Epiſcopum Sabinen. S. R. E. cardinalem inibi fundati, ſeruatis ſeruandis, iuxta Vniuerſitatum, & Collegij prætorum ſtatuta, ritus, & mores reſpectiue promotis, ſeu graduatis, duntaxat prouideri poſſit authoritate, & tenore pręmiſſis perpetuo ſtatuimus, & ordinamus ac concedimus, & pariter indulgemus. Ac quod ſtatuto, & conceſſioni, & ordinationi huiuſmodi, ac præſentibus literis per quaſcumque regulas Cancellariæ & alias literas Apoſtolicas, & S. Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus hactenus, & pro tempore etiam Motu proprio, & alias quomodolibet conceſſas, & quoad conſenſum per eos prębendum ratione vacationis per obitum familiarium ſuorum, etiam quaſuis clauſulas generales, vel ſpeciales, & derogatoriarum derogatorias efficaciores, & inſolitas, ac etiam irritantia decreta, ſub quorumcumque verborum expreſſione, in ſe continentes, nullatenus derogatum ſit, nec cenſeatur eſſe, nec derogari poſſit, nec canonicatus, & præbendæ huiuſmodi, etiam per nos, aut ſucceſſores noſtros, & de conſenſu Magiſtrorum & Licentiatorum, ſeu Doctorum, vt ſupra qualificatorum illos nunc, & pro tempore obtinentium, etiam ex quauis cauſa, & motu proprio etiam conſiſtorialiter aliqua, vel aliquibus penſionibus grauari, neque illorum fructus, vel aliqui eorum alicui, vel aliquibus etiam Cardinalibus concedi poſſint, niſi in penſionibus, fructuum conceſſionibus huiuſmodi prædictorum, ad quos dictorum canonicatuum, & præbendarum iuxta præmiſſarum literarum continentiam collatio pertinet ſpecialis, & expreſſe per trinas eorum literas, etiam interuallo trium menſium inter datas accedat aſſenſus, & ſi ſecus fieri contigerit derogationes, penſiones, & fructuum conceſſiones huiuſmodi nemini ſuffragentur, ac Ordinarij, & Capitula præfati literis derogatoriis ac penſionum, & fructuum huiuſmodi conceſſionibus, & decretis ſuper illis proceſſibus ac illorum executionibus, eorumque mandatis, & monitionibus parere minime teneantur, ſed eis firmiter reſiſtere, & literarum huiuſmodi executionem impedire, nec ratione reſiſtentiæ huiuſmodi aliquibus cenſuris, ſeu pœnis Eccleſiaſticis innodari poſſint, & ſic per quoſcumque iudices & Commiſſarios etiam cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores in quibuſuis cauſis, & inſtantiis ſublata eis, & eorum

cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & authoritate iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid ſecus ſuper his à quoquam, quauis authoritate ſcienter vel ignoranter contigerit intentari, irritum & inane fore decernimus. Quo circa dilectis filiis vniuerſis & ſingulis, quorumuis Monaſteriorum, domorum, & ordinum, Abbatibus, & Prioribus Conuentualibus, & Præceptoribus generalibus per Apoſtolica ſcripta mandamus quatenus ipſi, vel tres, aut plures, ſeu duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios ſingulas prædictas, & præſentes literas, ac in eis contenta quęcumque, vbi & quando opus fuerit, & quoties pro parte Capitulorum prædictorum, ſeu aliquorum eorum deſuper fuerint requiſiti, ſolemniter publicari eiſque efficacis defenſionis præſidio aſſiſtant, faciantque authoritate noſtra ſingulas literas, & in eis contenta huiuſmodi per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas firmiter obſeruari, ipſaque Capitula illis pacifice gaudere nõ permittentes ea de ſuper per quoſcunque, quomodolibet indebite moleſtari, contradictores quoſlibet & rebelles per eaſdem cenſuras, & pœnas appellatione poſtpoſita compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis, & ſeruandis proceſſibus, cenſuras, & pœnas, quatenus opus fuerit aggrauando, inuocato etiam ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachii ſecularis, non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis, nec non facultatibus & literis Apoſtolicis contra tenorem literarum huiuſmodi, quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis, ac quibuſuis reſeruationibus per regulas Cancell. factis, & faciendis, quibus omnibus, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis ſpecifica expreſſa indiuidua, ac de verbo ad verbum mentio habenda foret illorumque tenores, ac ſi de verbo ad verbum insererentur præſentib. pro expreſſis, & ſufficienter inſertis habentes ſcientia authoritate, & tenore prędictis ſpecialiter, & expreſſe derogamus, nec non quibuſuis acceſſibus, regreſſibus, & ingreſſibus, ac coadiutoriarum deputationibus, vel aliis gratiis ad Canonicatus, & præbendas graduatorum huiuſmodi, & de conſenſu, & cum quibuſuis clauſulis, & decretis, etiam per nos, & Sedem prædictam pro tempore etiam dictis Cardinalibus conceſſis, & factis, quos & quæ, ſic tamen, quod Capitula Eccleſiarum huiuſmodi, quoad gratias hactenus conceſſas expenſas per eos, quibus conceſſæ fuerint, propterea factas reſtituere teneantur, caſſamus, irritamus, & annullamus, & nullius roboris, vel momenti fore decernimus, nec non omnib. illis, quæ in ſingulis prædictis conceſſum fuit non obſtare, & quæ pro repetitis præſentibus haberi volumus, contrariis quibuſcumque, aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadęm ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiuſmodi mentionẽ. Cæterum, quia difficile foret ſingulas literas huiuſmodi ad ſingula, loca in quibus de eis fides adhibenda foret, deferre, volumus, & præfata authoritate Apoſtolica decernimus, quod ſingularum earundem literarum tranſumptis manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Prælati munitis eadem prorſus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo, &c. Dat. Rom. 11. Calend. April. anno 9. dat. reformationis 10. Calend. Septem. anno 1521. viſa L. Card Sanctorum quatuor referenda li. 17 fol. 217

Magiſter Elbaſthendo.

Cuius Bullæ tenorem in par. refert Conc. d. gloſſ. 9. §. 2 n. 4. & 5.

Circa quam Bullam ſeu Motum proprium † ſub- 170
dubitatur primo iuramentum de eligendo magis idoneum, quod in prouiſione huiuſmodi canonicatuum electores præſtare tenentur neceſſario, & pro forma, quomodo ſit præſtandum: & breuiter dico, præſtandum eſſe corporaliter tactis ſcripturis, nec alias ſatisfieri formæ d. Bullæ: nam vbi iuramentum defertur à iure, ſeu conſtitutione, requiritur neceſſario in actu iurandi corporalis tactus ſcripturarum, vt alias dixi ſupra 3. *p. c.* 3. 20. *dub. à n.* 69.

Videturque præſtandum tactis † Euangeliis, nec 171
ſatis eſſe præſtari tactis aliis ſcripturis, cum ſemper in iure, vbi ponitur forma iuramenti exigatur Euangeliorum tactura, vt *in cap. quoties, 1. quæſt. 7. c. Ego Berengarius de conſecratione, diſtin. 2. c. Ego N. de iureiur. cap. cum in cauſa de iuramento calumniæ & c. quoties, verſic. porro de purgatione can. cum aliis*, & in forma profeſſionis Fidei tradita à Pio IV. de qua ſupra *d. c.* 3. & ita tenet gloſ. *in c. vt circa de electione in 6. verbo præſtito*, & ibi Archid. & Anchar. Quamuis ſufficere, quod tangatur quælibet ſcriptura Sacra, vbi non exprimitur de Euangeliorum tactura, & ita de conſuetudine ſeruari dicat gloſſ. *in clem. 1. §. porro de hæret. verb. tacta* & ibidem Cardin. *quæſt. 1. n.* 3. & Bonif. *n.* 114. Monach. *in d. cap. vt circa n.* 11. & Francus *num.* 9. Abb. *in cap. fin. de iur. calum. nu.* 3. & Coſmas *in pragm. ſanct. 3. tit. de elect. §. ad locum verb. manibus.*

Quo ſtante ſuccedit difficultas, quod videtur Ca- 172
nonicum legitime † impeditum non poſſe alteri dare ſuum votum, & committere vices ſuas ad electionem huiuſmodi canonicatuum, cum requiratur iuramentum corporaliter præſtitum, quod non poteſt fieri per procuratorem, vt in ſimili de profeſſione fidei dixi *d.* 20. *dub. à n.* 72. ex ſententia S. Cong. Concilij & Rotæ.

Sed huic difficultati reſpondetur primo, † quod 173
id, quod dicitur iuramentum corporale præſtandum eſſe perſonaliter, & non per procuratorem, procedit in iuramento, quod per ſe, & principaliter requiritur, vt in d. iuramento profeſſionis fidei, ſed fidelitatis, &c. ſecus in iuramento, quod requiritur acceſſorie, & in ordine ad actum, qui per procuratorẽ exerceri poteſt, tunc enim etiam iuramentum ipsũ poteſt committi procuratori, vt in iuramento calumniæ, *cap. fin. de iuram. calum. in* 6. & in iuramento requiſito in appellatione ab electione, aut prouiſione alicuius, vt *in cap. procurator. de elect. in* 6. & in aliis iuramentis iudicialibus. Et ſic, cum electio fieri poſſit per procuratorem, *cap. quia propter. de elect. & cap. pen. ul. eod. tit. in* 6. poterit etiam fieri per procuratorem iuramentum requiſitum, etiam corporaliter præſtandum, dato ad id ſpeciali mandato.

Secundo reſpondetur, † quod cum electio horum 174
canonicatuum fieri debeat per vota omnino ſecreta, & ſic impeditus non poſſit dare mandatum de eligenda certa perſona, vt infra dicetur, procurator conſtitutus cum generali mandato ad eligendum debet præſtare dictum iuramentum nomine ſuo, & in animam ſuam, non nomine, & in animam conſtituentis, vt alias dicebatur in Concilio Baſilien. *ſeſſ.* 12. *& in pragmat ſanct. titulo de elect. §. ad locum*, vnde procuratori ſic generaliter conſtituto ad eligendum non eſt opus mandato ſpeciali ad iurandum.

175 Vnde etiam Vicarius Epiſcopi, † qui poteſt accedere ad prouiſionem, ſiue electionem huiuſmodi, vt dicitur in d. Bulla, ſeu motu proprio Leonis, quamuis debeat eſſe ad eam ſpecialiter conſtitutus, nec videatur ſufficere eſſe Vicarium generalem, etiam cum mandato ad conferendum, & prouidendum Beneficia, & etiam ad omnia alia, quæ mandatum exigunt ſpeciale argum. *cap. fin. de offic. Vicarij in 6. & Clemen. 2. de procurator.* quia iſte eſt caſus ſpecialiſſimus, tamen non debet habere mandatum ad iurandum, quia nomine ſuo, & in animam ſuam, non nomine, & in animam Epiſcopi eum conſtituentis iurare debet.

176 Secundo ſubdubitatur, † an in Eccleſiis, in quibus non eſt in vſu in electionibus huiuſmodi canonicatuum præſtare d. iuramentum, de eligendo magis idoneum, vt in hac Eccleſia Abulen. prætendebatur, valeat electio facta ſine tali iuramento? & videtur valere ſtante conſuetudine 40. ſaltem annorum non præſtandi tale iuramentum, nam conſuetudo præſcripta derogat iuri canonico, cap. fin. de conſuetudine, vbi Doct. præcipue Rochus de Curte, & ita obtentum eſt in cauſa Abulen. canonicatus Magiſtralis, inter Doctorem Hieronymum Ruyz de Camargo, & Doctorem Aſcenſium Garcia, qui inter alia oppoſuit contra electionem de defectu iuramenti, & nihilominus fuit pronuntiatum pro validitate electionis ſententia lata de conſilio D. Ignatij Lopez de Salcedo, non obſtante, quod non conſtitit, vt exiſtimo, de conſuetudine quadragenaria.

177 Nihilominus tamen contrarium videtur † verius, nempe non valere electionem huiuſmodi Canonicatuum non præſtito d. iuramento per electores, etiam ſi adſit conſuetudo quadragenaria, non pręſtandi tale iuramentum, & ratio eſt, quod in d. Bulla, & motu proprio adeſt decretum irritans, vt in Bulla ibi *ac quicquid ſuper his à quoquam quauis authoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane fore decernimus.* Et in d. ſcedula *motus proprij* ibi, *irritum decernimus.*

178 Quod in fine poſitum refertur ad totam † diſpoſitionem, vt fuit dictum in Toletana profeſſionis 27. Febr. 1595. coram D. Pamphilio infra adducta 9. *par. cap.* 2 *num.* 330. & eſt ſine dubio, cum generaliter ponatur ſuper præmiſſis. Et quod dicit Boerius *deciſ.* 119. *n.* 5. quod clauſula irritans refertur ad proximam diſpoſitionem, & cum eo Ant. Gabriel. *de clauſul. cõclu. 3. nu. vlt.* quod decretum irritans reſtringitur ad diſpoſitionem, cui magis proxime cohęret, & non refertur ad omnia præcedentia, accipiendum eſt, quando non ponitur generaliter, ſed reſpectu proximæ diſpoſitionis, ſeu quando non poteſt ad alia commode referri, &c.

179 Et contra conſtitutionem † habentem decretum irritans, non valet, nec poteſt induci conſuetudo, Archid. Io. And. Domin. *num.* 6. Francus *num.* 4. & alij *in c. cum de beneficio de Preben. in* 6. Præpoſitus Alexand. *in c. in iſtis §. leges 4. diſtin.* Barba. *in Clem.* 1. *nu.* 23. *de elect.* Felin. *in cap. cum acceſſiſſent de conſtit. num.* 30. *verſi.* 4. *limita.* Probus ad Monachum *in cap. tibi, qui de reſcript. in* 6. *ſub num.* 8 Rochus *in c. fin. de conſuetudine ſect.* 7. *num.* 7 Rebuf. *in concord. tit. de firma, & irreuocabili concordatorum ſtabilitate. §. 1. ad fin.* Ruinus *conſil.* 13. *n.* 3. *volum.* 2. *& conſil.* 102. *num.* 11. *volum.* 3. Ferretus *conſil.* 223. *nu.* 12 Nauarrus *in ca. cum contingat de reſcrip.* ſecunda cauſa nullitatis *num.* 12. & de ſpoliis. §. 14. *num.* 2. *&* 3. Ant. Gabriel. *d. concl.* 3. *de clauſulis à n.* 39. Duennas *reg.* 144. *n.* 1. & Hoieda *de incompatibilitate benefic. cap.* 10 *nu.* 5. & licet contrarium tenuerit Imola, quem referunt, & ſequuntur Domin. *in fin.* & Francus *n.* 3. *in cap. nullus de elect. in* 6. & Barbatia *in rubrica Clementinarum de electione in fin.* prædicta tamen ſententia eſt communis vt per Ant. Gabr. *ibi n.* 42.

Vbi eam limitat † cum Ruino *d. conſil.* 13. *num.* 3. vt 180
non habeat locum in conſuetudine immemoriali, quæ tamen non poteſt dari modo in propoſito, cum à d. motu proprio, & Bulla Leonis non tranſierint, niſi 85. anni.

Nec rurſus in propoſito poteſt applicari † ſecun- 181
da limitatio, quam ibi tradit *n.* 43. quando diſpoſitio, in qua decretum irritans eſt adiectum, non eſſet à principio vſu recepta, de qua infra 11. *par. cap.* 5. *n.* 152. nam eſto id conſtaret, tamen cum in dicta Bulla, ſeu motu proprio concedantur Eccleſiis Hiſpaniæ huiuſmodi Canonicatus Doctorales, & Magiſtrales, ſi volunt iſtam conceſſionem acceptare, debent eam acceptare cum omnibus qualitatibus in ea contentis, & non poſſunt eam in parte acceptare & in parte non, ad *l.* 4. *ff. de lega.* 2. nec obſtat, quod huiuſmodi Canonicatus iam erant conceſſi in Bulla ſixti IV. nam Leo ad dictarum Eccleſiarum ſupplicationem, & petitionem approbat, & innouat Bullam Sixti *IIII.* ac de nouo concedit dictos Canonicatus, dando formam, & modum ſeruandum in eorum prouiſione, & ſic perinde eſt, ac ſi antea conceſſi non eſſent.

Præterea † id non procedit in priuilegio, ſeu in- 182
dulto, quale eſt iſtud Eccleſiis Hiſpaniæ conceſſũ ꝙ non amittitur per non vſum, ſeu ex eo, quod ſit à principio vſu receptum, ſed requiritur præſcriptio, ſeu conſuetudo præſcripta contraria, vt per D. *in c. cum acceſſiſſent* vbi Felin. *de conſtit. & in c. accedentibus, & c. ſi terra de priuil. & in l. fin. de conſtitut. Principum* Hor. Mandoſ. *de priuilegiis, ad inſtar. gloſ.* 15. *cum aliis*, quæ tamen præſcriptio, ſeu conſuetudo pręſcripta non datur, ſtante decreto irritante, vt per ſupra citatos, & Archid. Io. And. Domin. *num.* 6. Fran. 3. & alios *in c. cum beneficio de Preben. in* 6. & Creſcen. *dec.* 4. *de priuil. n.* 6.

Tertio ſubdubitatur † an requiratur pro forma 183
quod vota præſtentur ſecreto, ita vt, ſi publice, ſeu palam præſtentur, electio ſit nulla? & dicendum eſt, quod ſic, vt patet ex illis verbis Motus proprij, & Bullæ Leonis, *ſecreto de neceſſitate præſtandorum*, maxime ſtante dicto decreto irritante, quod dat formam, vt alias dicitur infra *9. part. capit. ſecundo num.* 230.

Quod adeo procedit, vt non ſolum electio † ſit 184
nulla, ſi omnes palam ſuffragia præſtent, ſed etiam, ſi vnus tantum, nam forma eſt indiuidua, vt ſupra 2. *p. c.* 1. *n.* 58. *&* 59.

Et quamuis in aliis actibus Capitularibus † de iu- 185
re non requiratur, quod vota pręſtentur ſecreto, expediret tamen certe, quod in omnibus votaretur ſecreto, vt liberius vnuſquiſque poſſit ſuam ſententiam dicere, ſuamque exonerare conſcientiam, Abbas *in c. quia propter. nu.* 5. *de elect.* & euitarētur rixæ, moleſtiæ, & inimicitiæ inter Capitulares, ac præſidentium & potentiorum tirannides, & inſolentiæ, quas vigere videmus in Capitulis, in quibus votatur publice & ita ſanctiſſima ſunt ſtatuta votandi ſecreto, & Epiſcopi prouidere deberent, vt ita fieret. Quamuis in conſultationibus ſacri Conſiſtorij Car-

dinalium,vbi vota ſunt conſultiua,aliud expediat, vt per Cardinalem Paleotum de ſacri Conſiſtorij conſultationibus,*p.5.q.3.*

186 Sed hic † eſt difficultas, an vota ita debeant eſſe ſecreta,vt numquam ſint publicanda eligentium nomina, an vero ſatis ſit illa præſtare ſecreto,quamuis poſtea publicentur eligentium nomina, vt fit in electione Canonica,vt *in d.c.quia propter*,&in electione ſummi Pontificis per ſcrutinium, vt per Cicarellam *in additio.*ad Platinam in vita Vrbani VII.& quidem videtur id ſatis eſſe ex *d.c.quia propter de elect.*

187 Nihilominus tamen contrarium verius † exiſtimo , quia dictus motus proprius , & Bulla abſolute vult, quod vota ſecreto de neceſſitate præſtentur, & ſic videtur velle, quod ſint omnino ſecreta , qualia non eſſent , ſi poſtea eſſent publicanda eligentium nomina, & facit decretum Concilij *ſeſſ.25 de regul.c.*6.vbi Concilium præcipit Abb.& Abbatiſſas, & alios Prælatos regulares eligi debere per vota ſecreta, ita vt ſingulorum eligentium nomina nunquam publicentur, & ita practicari quidem videmus. nam communiter electio horum canonicatuum fit per

188 ſcedulas, in quibus eſt ſcriptum † nomen electi tantum, ſingulis enim canonicis dantur ſchedulæ omnium oppoſitorum, & Canonicus ſumit ſchedulam illius, cui vult ſuffragari,& eam reponit in capſa,ſeu vrna,vel ſub quodam pileo,& reliquas,quæ dicuntur malæ,in alia,ſeu illas lacerat,pro vt etiã fit in prouiſione Cathedrarum Salamanticæ,& aliarum Vniuerſitatum.

189 Reputaretur † tamen etiam electio ſecreta, ſi Capitulum poneret aliquos, qui reciperent vota omnium, modo poſtea nomina eligentium non publicentur,vt in terminis *d.c.6.*Conſilij cenſuit S.Cong. his verbis *ſi electi fuerint a Superioribus aliqui,vt puta quatuor, qui vota omnium recipiant, electio reputabitur ſecreta, & canonica.* capit. quia propter de elect.

189 Et accedit alia declaratio, ſuper *dict.cap.*quæ ſic ait,*in electione Abbatiſſarum, de qua in præſenti, poteſt Epiſcopus cum ſuo Vicario, vel Secretario, vel alio ab ipſo aſſumpto,vota ſingularum Monialium ore tenus expreſſa audire,*Et alia quæ ſic ait,*in electione Abbatiſſarum vota ore tenus accipi poſſunt à ſuis Superioribus, licet quatuor , aut quinque ea ſciant , ſi hoc eſt iuxta formam ſtatutorum Religionis*, capit. quia propter de elect.

190 Nec obſtat alia declaratio ſuper *dict.capit.6.*† quæ ſic ait , *in electione Abbatiſſarum vota ore tenus accipi non poſſunt à ſuis Superioribus cum duobus teſtibus,nec poteſt proximus Superior huiuſmodi electionem irritam, vt pote factam contra formam huius decreti, confirmare,& reualidare abſque ſedis Apoſtolicæ authoritate.* Quia loquitur & procedit, quando vltra deputatos adhibentur aliqui in teſtes,per quos poſſet publicari,&c.

191 Secundo eſt difficultas,† an, ſi aliquis canonicus oſtenderet alteri ſchedulam illius,pro quo ſuffragium fert,electio eſſet nulla,& non ſecreta?

192 Et videtur nulla, quia non omnino ſecreta † non ſolum, ſi id faceret palam, & permittente Capitulo,ſed etiam ſecrete. Et facit declaratio S.Congreg. ſuper *d.c.*6 quæ ſic ait.*Congreg. cenſuit electionem eſſe nullam,quando aliqui ex electorib.vnicam ſchedulã recipiunt vnico nomine ſcriptam,& nomen electi notũ ſcribæ,vel alteri,& reponunt in capſula,ſimiliter qui accipiunt de manu ſcribæ duas ſchedulas,& vnam,quam voluerint,reponunt, alteram ſcindunt , quia ſcriba potuit reuelare talem, qui non habuit niſi vnam ſchedulam,vel talẽ,qui non habuit duas, monendus hic electus,non legitime electum fuiſſe, & ſi fuiſſet conſcius fraudis,eſſe puniendum,& admonendum,vt petat à Sanctiſſimo confirmationem.*

Quamuis contra teneant Nauarr. † *conſilio nono de electíon.*& Manu.Rodriguez *in ſum.1 tom.cap.*102. *numero quarto, & quæſt.regul. 2. tom.quæſtion.*51. *articul.nono*, quando eam oſtenderet ſecreto ſine culpa Capituli.Quorum ſententia ſolum procedet,quando id faceret in fraudem ad annullandam electionem, alias validam ſine eius voto, ne fraus & dolus illi patrocinetur. 194

Vnde,ſi quis de facto attentaret dare votum † publice, ſeu palam,non debet permitti à Capitulo , ſed quod ſecreto det ſuum votum,alias electio eſſet nulla,imo tamquam indignus poſſet excludi à voto,maxime authoritate Ordinarij pro illa vice. 195

Si tamen ante electionem, ſeu ſcrutinium † aliquis verbo diceret,ſeu publicaret , pro quo ſuffragium laturus eſt,vel poſt, pro quo ſuffragium tulit, non vitiaretur electio, quia ex hoc in rei veritate nõ deſinit eſſe ſecreta,eo enim non obſtante potuit pro altero ſuffragium ferre, licet male faceret id publicans, & hoc videtur velle declaratio S Congregat.† Concilij ſuper *d.cap.6.*quæ ſic ait. *Ante vel poſt ſcrutinium electorib.nullo modo licet,cui ſuum votum dederint,publicare , ſic Cong.reſpondit petenti,an electio ſic facta teneret.* 196 197

Et etiam,quamuis quis ſeruaret, † & extraheret ſchedulas malas ad oſtendendum poſtea alicui, non videtur electio irritari ex quo ſemel erat recte facta, & ſecreto, & poterit is eas non oſtendere, &c. deberet tamen curare Capitulum,ne vllus poſſet eas extrahere. 198

Vnde,cum prædicta electio fieri † debeat per vota omnino ſecreta, fit,quod legitime impeditus,qui poteſt alteri dare ſuum votum, & committere vices ſuas,vt *in dict.cap.quia propter,& cap.penult.eodem ti. de elect.in* 6. non poſſet dare mandatum de eligenda certa perſona , quia tunc votum non eſſet ſecretum, quamuis ſecus ſit in terminis d.c. quia propter,vt *in d.c.penult.§.porro*,& ita in terminis † *d.c.6.conſi.cenſuit* S.Cong.vt in ſeq.declaratione,*Procuratores legitime conſtituti,cum generali mandato ad eligendum ab iis,qui legitime impediti ſunt,non excluduntur,dummodo non habeant ſpeciale mandatum de eligenda certa perſona,quia tunc votum non poſſet eſſe ſecretum, prout in hoc decreto.* 199 200

Et ita eſt accipiendum † quod tradit Paraſellus *de priuilegiis minimorum*, & cum eo Man. Rodriguez *d.1.tom.ſum.cap.*102.*ad fin.& 2.tom q.regul.quæſt.*51.*artic.*6. 201

Videtur tamen, † quod qui dat alteri vices ſuas ad votandum,poſſet verb.illi iniungere, quod ſuum totum daret tali, & ſi alteri daret, peccaret grauiter, & faceret iniuriam ei, qui ſic dedit vices ſuas quamuis valeret votum alteri datum , ex quo mandatum exterius , & formale eſt liberum , & generale. 202

Et cum vota ſint omnino ſecreta, videtur, † quod poſſet canonicus,cui alter dedit ſuum votum.& vices ſuas,cum voto proprio ſuffragari vni, & cum voto, impediti alteri,etiamſi dediſſet omnino libere vices ſuas,quia tunc ceſſat ratio *d.§.porro.* 203

Rurſus cum electio dictorum canonicatuum debeat fieri per vota Epiſcopi , & Canonicorum ſecreta, 204

creta,& per ſcrutinia,fit eã non poſſe aliter fieri quã per viam inſpirationis,aut compromiſſi , vt per ſequen.declarationem,ſuper *d.cap* 6.Concilij,*Si in electione Prælatorum regularium procedi poteſt alia via, quam per ſcrutinium,vt pote per viam compromiſſi,aut inſpirationis, aut oportet procedere per viã ſcrutinij tãtũ,quo poterit ſatisfieri decreto Concilij , vt vota ſint ſecreta,Cong.cenſuit electionem horum Prælatorum debere fieri tunc per vota ſecreta,vt ſe habent verba Concilij hoc ca.*licet contra teneant Manu. Rodriguez *d.c.*102.*n.*2.*& c.*105.*n.*3.

205 Quarto ſubdubitatur,† an,quando in vltimo ſcrutinio duo habent plura vota,verbi gratia ſunt 20.vota,vnus habet decem,& alius alia decem, deueniendum ſit ad ſortes;quæ licet ſint prohibitæ in electionibus ad beneficia , ſeu officia Eccleſiaſtica , *cap. fi. de ſortileg.*& ibi Abb.*numer.*3.& Anania 5. & 11. tamen hic ſpecialiter permittuntur à Papa , an vero prius ad qualitates , ita vt nobilis præferatur non nobili , & magis nobilis minus nobili , & beneficiatus in eadem Eccleſia non Beneficiato iuxta Bullam Sixti IIII.

206 In quo plures tenent deueniendum eſſe † ad dictas qualitates ex d.literis Sixti IV.quas cum omnibus,& ſingulis in ea contentis approbat & innouat Leo. Vnde intelligunt verba *motus proprij*,& Bullæ Leonis ibi,*& ſi vltimo duo habuerunt paritatem,etiam ſorte dirimatur , &c.* de paritate in omnibus, id eſt non ſolum in votis,ſed etiam in dictis qualitatibus.

Et ita dicitur practicatum † in Canonicatu Ma-

207 giſtrali Eccleſię Placentinæ inter Doctorem Salinas,& Doctorem Munnoz,qui habuerunt paria vota,& Doctor Salinas vti nobilis fuit prælatus , & in canonicatu Magiſtrali Eccleſiæ Gienen. inter eundem Doctorem Munnoz,&D.Valentinum Vellez, qui ſimiliter habuerunt paria vota,& Doctor Vellez vti nobilis fuit prælatus,& ad inſtar eorum in canonicatu S.Scripturæ Eccleſię Toletanæ inter Doctorem don Gabr.de Cardenas , & Doctorem Lupum Barrio,qui habuerunt paria vota,& don Gabr. vti magis nobili fuit per Capitulum poſſeſſio tradita,vt *in deciſ.*1.Toletana ſupra adducta *num.* Et ita etiam fuit bis prætenſum in canonicatu Magiſtrali Abulen.inter Magiſtrum Rodriguez,& Doctorem Caſtro nunc Epiſcopum Segobien.qui,cum habuiſſent paria vota, Ordinarius iuſſit deueniri ad ſortes iuxta Bullam Leonis,cui iuſſioni cum contradiceret tam ipſi,quam Capitulum,quod prætendebat debere eſſe iudex in hac cauſa cum Ordinario , & delato negotio ad Cancellariam Pincianam per viam violentiæ,tandem Ordinarius,ſimul cum iudicib.à capitulo deputatis,procedens illos recepit ad probationem qualitatum, & poſtquam fuerunt recepti ad huiuſmodi probationem qualitatũ,Magiſter Rodr. ceſſit. quia Epiſcopus ſe interpoſuit inter illos , & eos concordauit,& ſic canonicatum habuit Doctor Caſtro. Et ſecundo inter Doctorem camargo, & Doctorem Aſcenſium Garcia,qui ſimiliter habuerunt paria vota , & tandem Aſcenſius Garcia qui prætendebat inter alia deueniendum eſſe ad ſortes iuxta Bullam Leonis,poſt latam primam ſententiam de conſilio Doctoris Ignatij Lopez de Salcedo in fauorẽ Doctoris camargo vti nobilis,ceſſit ex cauſa concordiæ per papã confirmatæ,& Doctor camargo habuit canonicatum,tranſlata in illum certa penſione,quam Doctor camargo habebat reſeruatam ſuper Parochiali de Brunete.

Sed hæc ſententia mihi eſt omnino falſa , † contra d.motum proprium,&Bullam Leonis,qui in dictis verbis clare loquitur de paritate,votorum , vt patet ex præcedentibus , ad *l. qui filiab.ff. de legatis primo.* 208

Et ſi intelligerentur de paritate in omnibus, † nunquam deueniretur ad ſortes, quia moraliter loquendo non daretur caſus,quod vterque eſſet nobilis , & vnus non magis nobilis altero,ſed æque nobilis. 209

Nec obſtat,† quod literæ Sixti IV. cum omnib. & ſingulis in eis contentis ſint approbatæ per Leonem; nam intelligitur prçterquam in illis,in quib.aliud per Leonem ſtatuitur.Nam etiam per Sixtum IV.fuerat ſtatutum,quod dicti canonicatus deberẽt prouideri tantum graduatis in Vniuerſitatibus Hiſpanię,&tamen Leo ſtatuit,quod poſſint etiã prouideri Collegialibus Hiſpanis Collegij Bonon. inibi graduatis. 210

Vnde dicta obſeruantia contraria non poteſt dici † interpretatiua,cum ſit contra claram diſpoſitionem Leonis meo iudicio ; nam vbi verba ſunt clara, non eſt locus interpretationi ex obſeruantia , & conſuetudini interpretatiuæ.Aretin.*conſ.*84. *numer.*5.& 115 *num.*2.Rota *deciſ.*108.*num.*6.*par.*1. *diuerſorum & deciſ*37.*nu.* 27.*p.*2.& in Conchen. penſionis 28.Iunij.1585 coram D.Orano ſupr.adducta *cap.præceden.num.*148. & non poteſt dici conſuetudo interpretatiua,cum non affertur lex dubia,ſuper qua fundari poſſit talis interpretatio,*cap cum dilectus de conſuetudine l.minime l.ſi de interpretatione de legib.* vt fuit dictum in vna Hiſpalen.voti 15.Martij 1596.coram D.Gipſio,facit doctrina Decij *in c.fin.num.*47. & 48.*de conſtitutio.*& ibi Sylueſtri Aldobran, *in additio.verb.dubium* & Rota *deciſio.*158.*n.*3 *par.* 2. *diuerſorum.* 211

Et ſic,quamuis eſſet obſeruantia , & conſuetudo † quadragenaria non valeret contra dictam diſpoſitionem propter decretum irritãs iuxta dicta ſub *dubitatione* 1. *numero* 175. & alias electio , & prouiſio eſſet nulla,niſi forte, qui remanſerunt pares in votis,conſentirent ſeu peterent deueniri ad qualitates. 212

Quinto ſubdubitatur, † an Capitularis , qui non interfuit lectionibus & actibus oppoſitorum, poſſit votare in prouiſione horum canon. in quo Rota in vna Carthaginen.præbendę 28.Decem.1600.reſoluit non poſſe, quia non poterat bene iudicare de literatura, & ſufficientia oppoſitorum,ſi pręſens non fuit,&propterea fuit declaratum votum Decani eſſe nullum,ex d.defectu non interuentionis,vt per Gõçal.*gloſſ.*4 .*nu.*107.qui tamen ait,quod iſta dec. fuit facta vna tantum parte informante , & quod difficultate nõ caret ex pluribus, quę in contrarium adduci poſſent,& ex dictis per eum,*nu.præced.* ex Maſcar.*conclu.*877.*& aliis*, & mihi non placet,quia poteſt ab aliis informari qui nõ interfuit actibus,& ita practicatur. 213

Sexto ſubdubitatur in huiuſmodi controuerſiis, † & aliis occurrentibus,in prouiſione horum canonicatuum, quis debeat eſſe iudex , an ſolus Ordinarius,an vero ſimul cum Capitulo? prout factum eſt in d.Eccleſia Abulen. Et videbatur huiuſmodi cognitionem,& iudicium ad Ordinarium,,& Capitulum ſimul ſpectare, nã ſicut electio,ita etiam & cognitio communis eſſe debet. 214

Nihilominus tamen dicendum exiſtimo,† quod ſuppoſito, quod deueniendum eſſet ad qualitates 215

coːcurrentium, qui habuerunt paria vota, ſicut ad
Epiſcopum & Capitulum ſpectat electio,& proui-
ſio horum canonicatuum ex d.Bullis, eodem modo
ad eos ſpectaret iudicare de qualitatibus extraiudi-
cialiter,& Epiſcopus haberet ſolum vnum votum,
vt quilibet Canonicus,ſicut in electione, nec eſſet
hoc iudicialiter terminandum coram Ordinario &
Capitulo, ſeu iudicib. ab eo deputatis, quamuis in-
formatio de qualitatibus ſumenda in forma iudi-
cij,ſeu iuridica facienda eſſet,authoritate ſolius Or-
dinarij.

216 In controuerſia autem,an † deueniendum eſſet
ad ſortes,an vero ad qualitates , & an alter eſſet in-
habilis , & an electio eſſet nulla ob defectum iu-
ramenti,vel alias? ſolus ordinarius videtur debere
eſſe iudex,niſi vbi eſſet conſuetudo contraria legiti-
me præſcripta,ſicut quando occurrit aliqualis ſuper
prouiſione aliorum canonicatuum,ſeu præbendarũ
facta ab Epiſcopo,& Capitulo ſimul,clarum eſt ſolũ
Ordinarium eſſe iudicem,& non Capitulum , & et-
iam ſuper prouiſione facta à ſolo Capitulo.

Nec obſtat ratio† in contrarium adducta,nam ex
217 facultate eligendi , ſeu prouidendi non infertur ad
iuriſdictionem,cum ſint longe diuerſa ad *l.Papinia-
nus exuli.ff.de minor.* ex eo enim , quod quis habeat
ius conferendi,non habet iuriſdictionem ad cognoſ
cendum de controuerſiis ſuper collatione occurren-
tibus,vt patet in inferioribus collatoribus; nec eo,
quod quis habeat ius præſentandi,eſt iudex in con-
trouerſiis occurrentibus ſuper præſentatione . &
prouiſione beneficij,etiamſi ſit patronus Eccleſiaſti-
cus.

Pro qua reſolutione fecit decretum Concilij †
218 Prouincialis Compoſtellani *actione 2.decreto* 34.vbi
habetur,quod Epiſcopus ſolus,ſeu eius Vicarius de-
claret,& iudicet inhabiles electores,& eligendos ad
Doctoralem , & Magiſtralem præbendam , ſeu le-
ctionem S.Scripturæ,quod iñ concordia confirma-
ta per Pium V.declaratur,quod Epiſcopus, vel eius
Vicarius generalis id faciat circa eligendum,proce-
dendo,ac pronuntiando ſimul cum Cap.vbi talis eſt
conſuetudo,ſicut enim eligendorum electio ad Ca-
pitulum vna cum Epiſcopo pertinet,ita etiam inha-
bilium cognitio communis eſſe debeat,quo vero ad
vota eligentium,& ad eorum inhabilitatem,recuſa-
tionem,ſeu voti priuationem ſeruetur iuriſdictio,
ſeu conſuetudo vniuſcuiuſque Eccleſiæ.

Septimo ſubdubitatur , † an poſt electionem re-
219 quiratur collatio,an vero electio ipſa habeat vim
prouiſionis,& collationis? Et quidem attento dicto
motu proprio,& † Bulla Leonis videtur electionẽ
220 ipſam habere vim prouiſionis,& collationis,nec re-
quiri aliam collationem,vt colligitur ex *verſic.& e-
lectione*,vbi agitur de electione ad huiuſmodi cano-
nicatus apud ſedem vacantes,& ex illis verbis,*ad pro
uiſionem,ſeu electionem,&c.*& ibi *ſors loco electionis,&
prouiſionis habeatur*,& faciunt dicta ſupra *1.par.ca.6.
à num.* 23.

221 Praxis tamen,† conſuetudo Hiſpaniæ habet in hu
iuſmodi Canonicatibus,poſt electionem , fieri col-
lationem ab Epiſcopo,& Capitulo,cui videtur ſtan-
dum. Nã iſta interpretatio non omnino aliena à d.
Bulla Leonis,quia verbum *prouiſio*,poteſt accipi.*ſy-
nonyme* pro eodem quod electio , ad Rebuf. *in con-
cord.de collatio. §.præfatique ordinarij verb. prouiſio-
nem*,& dicta ſupra *d.cap.6. num.*30.& ex Bulla Sixti
IIII. ad Epiſcopum , & Capitulum ſpectabat o-
mnino prouiſio, & collatio horum Canonicatuum.

Octauo ſubdubitatur, † an prouiſio huiuſmodi 222
canonicatuum,debeat fieri infra ſemeſtre à die no-
titiæ vacationis,alias deuoluatur ad ſuperiorem. Et
breuiter reſpondetur affirmatiue ad tradita per A-
naſt.Germonium *de indultis Cardinalium §. volu-
mus,num.*56.*& d.infra* 10.*par.c.*2.*&* 3. Maxime cum
prouideantur authoritate ordinaria, † quamuis ali
quando capitula id non obſeruent,neque aduertãt, 223
vt vidi in canonicatu Doctorali Salamantino,& Ma
giſtrali Toletano,& deuolutio fiet cum eiſdem qua-
litatibus,vt dicitur *d.cap.*3.10.*par.num.*42.Licet ſu-
perior ad quem ſit deuolutio non teneatur ponere
edictum,nec facere concurſum,†quia iſta eſt forma
ſolum data Epiſcopo & Capitulo,& cum Epiſcopus 224
in huiuſmodi prouiſione interueniat , vt Prælatus,
& non Canonicus ,licet non habeat niſi vnum vo-
tũ,vt vnus Canonicus, non fiet deuolutio ad ipſum.
*c.penul.de conceſſ præbend.& c. à collatione de appel-
lation.*

Vnde infertur,†quod cum iſti canonici ſint pri- 225
uati ipſo iure huiuſmodi canonicatibus ob abſen-
tiam vnius menſis, (Intellige continui,vel interpo-
lati à ciuitate,in qua præſentes,gaudere poſſunt ab-
ſentia ab Eccleſia,ſeu choro, qua alij gaudent , vt in
hac Eccleſia , & credo in aliis practicatur) abſque
Ordinarij,vel capituli ſui licentia ex dictis Bullis, &
ſic ſtatim nulla expectata ſententia, nec citato poſ-
ſeſſore,poſſint prouideri,vt dicetur infra 11.*p.c.vl.*
23.& dicitur in d.Bullis , ſi infra ſemeſtre ab huiuſ-
modi abſentia Ordinarius,& capitulum non proui-
derunt vel vt poſtea melius prouiſio fieri poſſit, nõ
egerint ſuper declaratione vacationis: nempe vt per
iudicem iuridice declaretur priuatus talis canonicus,
ne poſt prouiſionem opus eſſet eum vocare ad in-
ducendum in poſſeſſionem prouiſum,iuxta *capi.licet
Epiſcopus de præben.*6. fiet deuolutio ad ſuperiorem
iuxta id quod dicetur *d.cap. vlt. num.* 25. Nec po-
teſt dici,quod ad iſtam priuationem requiritur de-
claratio , † & voluntas capituli,ſeu maioris partis,
ſicut dicitur de caducitate emphiteoſis quia iſta pri- 226
uatio eſt per Papam inducta in pœnam non reſiden-
tium,& in fauorem publicum Eccleſiæ non capituli,
maxime,cum eos etiam faciat perpetuo inhabiles ad
dictos canonicatus. Et faciunt verba illa vbi dicitur,
quod *de canonicatibus ſic vacantibus ob priuationem
debeat aliis prouideri, &c.* vnde capitulum non po-
teſt illos qui abfuerunt vltra menſem in huiuſmodi
canonicatibus tollerarẻ vllo modo.

Et idem erit, † ſi haberent licentiam abſentiæ, 227
nullam tamen,vt pote datam non ſeruata forma ſta-
tutorum,verbi gratia aliquo contradicente:cum eſ-
ſet gratiæ,vt reuera eſt,niſi eam petens haberet ali-
quam grauem ſeu vrgentem cauſam,nam tunc eſſet
iuſtitiæ,& ſic ſufficeret maior pars capituli pro tem-
pore quo alij canonici abeſſe poſſunt , &c. vel non
ſeruato modo votandi, aut vocãdi ad capitulum,pro
forma requiſito. Nam d. verba Bullarum *abſq; Or-
dinarij,vel capituli ſui † licentia*,intelliguntur de li- 228
centia valida ad *l.4.§.condemnatum*,vbi D.*ff de re iu-
dic.cum aliis.* Felin.qui plura adducit *in cap.ex teno-
re de reſcrip.à num.* 3. & Rotam in corduben. Por-
tionis 25. Octobris 1557. coram D.Rubeis adducta
*par.ſeq.cap.3.num.54.& deciſ.403.circa fin.par.1. di-
uerſ.*& adducta per Gonçalez *gloſſ.57.à n.12* & paria
ſunt non habere licentiam , vel illam habere nul-
lam.& inualidam,& facit quod dicitur infra 11.*p.cap.
vlt.à nu.*217.

Quamuis ad effectum, vt non vacent huiuſmodi
† cano-

229 † canonicatus, ob abſentiam, ſufficeret licentia Or-
dinarij, vel Capituli iniuſta & illicita, & ſine legiti-
ma cauſa, ex qua non facerent fructus ſuos, nec tuta
conſcientia abeſſe poſſent,& cum licentia Ordinarij,
vel Capituli poſſent gaudere menſibus abſentiæ re-
creationis cauſa conceſſis per Concilium,vel ſtatuta
valida,lucrando in eis fructus in abſentia, nec ad eam
iuſte concedendam pro iſtis menſibus opus eſſet a-
liqua cauſa, niſi eorum præſentia eſſet multum neceſ-
ſaria Eccleſiæ.

230 Et dare huiuſmodi licentiam † videtur ſpe-
ctare ad Capitulum, ad quod ſpectat ipſorum
Canonicatuum prouiſio , quod in hac Eccleſia
Abulenſ. vocatur capitulum capitulantium, de quo
ſunt Canonici , & etiam ex conſuetudine Digni-
tates , & non ad Capitulum cum Portionariis, ni-
ſi vbi etiam ipſi habeant votum, in huiuſmodi pro-
uiſionibus , vt in Eccleſia Caurien. & ita practica-
tur.

231 Quamuis ſi iſti Canonici, eſſent legitime† occupa-
ti, in negotiis Eccleſiæ à Capitulo pleno, cum Por-
tionariis,non eſſet opus licentia Capituli Canonico-
rum, cum ſint legitime abſentes, pro cauſa Eccleſiæ,
cum licentia Capituli, &c.ſicut etiam non eſſet opus
d.licentia,cum abeſſent ex aliis cauſis expreſſis in iu-
re,vel priuilegio.

232 Sed ſi eſſent habiti,pro præſentibus,pro negotiis †
fictis,ſeu ſub falſo prætextu negotiorum Eccleſiæ,cũ
non ſint legitime abſentes,nec habeant licentiã Ca-
pituli Canonicorum, videtur habere locum prædicta
priuatio,maxime ſi id fuit factum cum contradictio-
ne aliquorum.

233 Et licentia debet eſſe expreſſa,† nec ſufficit tacita,
nam vbi requiritur licentia, debet eſſe expreſſa non
tacita, Archid.Io.Andr.Domin.& Francus in capit.
ſi Abbatem in princip.de electione in 6.Lapus alle-
gat.86.numero 3 vbi mandoſ litera D.Corſetus in
ſingul. verbo licentia , Decius conſ.28. Tiraq. in l.
connubial.gloſſ.7.numero 8.Auendanno in d.verb.
otorgamiento , Matien.in l.3. titul.3.libr.5.recopil.
gloſſ.1.num.5 Paz in praxi 1.par.1.tom.ſecundo tem-
pore,num 27.& 28.Menoch.de arbitr.centur.5.noue
addita, caſu 453. numer. 14.& alij citati per Thom.
Sanch.de matrim.lib.3.diſput.35.nu.16. quamuis ipſe
contra teneat *à n.*20.

§. 2.

De prouiſione Beneficiorum inferiorum.

SVMMARIA.

*REſtat dicere de aliorum Beneficiorum prouiſione or-
dinaria.num 234.& in Beneficijs minoribus Eccle-
ſiarum inferiorum collatio de iure pertinet ad ſo-
lum Epiſcopum, etiam ſine conſilio Cap.ſaluo iurepa-
tronatus numero 235 & idem dicit Abb.de Beneficiis
inferioribus Eccleſiæ Cathedralis,numero 236.quæ ta-
men ſententia, dubia videtur,nec admittenda in Por-
tionibus,& aliis Beneficiis participantibus de menſa,
num.237.*

*Maiora Eccleſiarum inferiorum Beneficia Epiſcopus
de iure , cum conſilio Cap.conferre debet à numero
238. ex generali tamen conſuetudine Epiſcopi in nul-
lis Benefic.extra Cathedralem requirunt conſil.Cap.
quæ conſuetudo valet, numero* 241.

HActenus actum eſt de prouiſione ordinaria,Præ-
bendarum & Dignitatum † Eccleſiarum Cathe- 234
dralium,& Collegialium. Reſtat dicere de aliorum
Beneficiorum prouiſione ordinaria.

In quo dicendum eſt,† quod in Beneficiis minori- 235
bus Eccleſiarum inferiorum collatio de iure pertinet
ad ſolum Epiſcopum, etiam ſine conſilio Cap.ſaluo
iure patronatus, Abb.*in d.c.cum Eccleſia Vulterana
de elect.n.*8.*verſ.*3. *& vlt.caſu, & in c.nouit de his quæ
fiunt à Prælat.n.*6. Selua *de Benefi.*2.*p.q.*22.6.*caſu n.*
17 Corraſ. dicens communem *de benef.*2.*par.c.*4.*nu.*
6.Burſat.*conſ.*126.*n.*5.*li.*2. & Zechus *de Benef.penſio.
c.*2.*verſ.ordinarij etiam.*

Et idem † dicit Abbas *in d.c.cum Eccleſia Vul-* 236
*terana,num.*3 *verſ.in tertio membro*, † de Beneficiis
inferioribus Eccleſiæ Cathedralis, nempe quæ non
ſunt Præbendæ, ſeu Dignitates, ſcilicet, quod ſolus
Epiſcopus poſſit illa conferre,etiã ſine conſenſu,
vel conſilio Capituli,quia iſta minora explicat Epi-
ſcopus ex ſuo officio generali, &c.ſequitur Gonç.*gl.*
45 *à n.*38.

Quæ tamen Abbatis † ſententia,dubia ſatis vi- 237
detur ex ſupradictis , nec admittenda videtur in
Portionibus , & aliis Beneficiis Eccleſiæ cathedra-
lis, quæ licet non ſint Præb.proprie, participant ta-
men de menſa capitulari, & ita quoad prouiſionem
Portionum in Eccleſiis Hiſpaniæ,idem ſolet ſeruari,
quod in prouiſione præbendarum , canonicatuum,
& eodem modo prouidentur, & poſthæc Gonçalez
*dict.gloſſ.*45.*numero* 42.ait ſe inuenire,quod etiam in
portionibus Eccleſiæ cathedralis, ſæpe Rota deci-
derit, quod ſint inſpecto iure communi. de ſimulta-
nea collatione Epiſcopi & capit. vt fuit reſolutum
in vna Salamantina dimidiæ Portionis 25.Iun.1590.
coram comitulo,& in alia corduben. dimidiæ Por-
tionis 13.Februar.1602.coram Dom.Sacrato,&alias
pluries &c.nec placet concordia, quam tradit Gon-
çalez *ibi n.*43. quod opinio Abbatis procedat, quan-
do Portionarij ſunt prorſus extranei à cap.Eccleſiæ
cathedralis,prout de iure communi.dict.vero deciſ.
locum ſibi vendicent, quando ex aliquo iure ſpeciali
ſunt de gremio capituli , &c. nam, licet non ſint de
gremio capituli procedẽt d.deciſiones,quia ſatis eſt
in propoſito , quod participent de menſa capituli,
licet non de voce, & ad prædicta etiam eſt deciſ.Ro-
tæ in Hiſpalen. Portionis ſupra adducta *cap.primo
numero* 35.

Maiora vero Eccleſiarum inferiorum Beneficia † 238
Epiſcopus de iure,cum conſilio capituli conferre
debet.*ca.nouit,& cap.quanto*,vbi Abb.*n.*2.*de his.quæ
fiunt à Prælatis* idem Abb.*in d.cap.cum Eccleſia Vul-
terana n.*3.*verſ.*3.*& vlt.caſu*,Selua,Corraſ.& Zechus 239
ſup.& ſic eſt intelligendus, Rochus *de iure patr.verb.
competens,n.*65 & Duaren.*de Benefi.l.*3.*cap.*4.vbi ait,
quod in Beneficiis,quæ nomine collegij non cẽſen-
tur cõfert Epiſcopus, ſed in hac collatione cleri col-
legiique conſenſus,ſiue conſilium requiritur,*c.nouit,
cap.quanto de his,quæ fiunt à Prælatis* quem ſequitur
Quintanaduennas,*l.*1.*Eccleſiaſtican cap.quinto numer.*
4.*in fin.*

Quamuis in Rectoriis maioribus conſenſum † 240
capituli requirat Burſatus *d.conſ.*226.*n.*45 *lib.*2. Ex
generali tamen conſuetudine† Epiſcopi in nullis Be-
neficiis extra cathedralem Eccleſiam ſitis requirunt
conſilium capituli,quæ conſuetudo valet, vt *in ca.*3.
de conſuetudine in 6.&ibi Dd.Abb.*in d.c.nouit,n.*5.&

Lamber. *de iure patr. 3. p. 2. l. q. 1. art.* 4. qui dicit, quod ſine dubio hæc conſuetudo hodie inoleuit per totum orbem, & quod poſſumus dicere *tit. de his, quæ fiunt à Prælatis*, ſine conſenſu Capituli receſſiſſe ab aula, quia Epiſcopi hodie omnia expediunt ſine Capituli conſenſu.

§.

De aliquibus dubiis de ordinario collatore.

SVMMARIA.

DE Ordinario collatore examinanda veniunt aliqua dubia n. 242.

An Epiſcopus, ſeu alius Prælatus electus, & confirmatus poſſit conferre, adminiſtrare, & exercere, quæ ſunt iuriſdictionis ante inſtallationem, vel inductionem in poſſeſſionem, à n. 243. referuntur ſententiæ Doct. & reſoluitur attento iure communi tenendam eſſe 1. ſententiam communiter receptam, quod poſſit, niſi alius ſit in poſſ. hodie vero ex extrau. iniūcta de elect. Epiſcopos & alios Prælatos, in curia promotos etiā literis expeditis non poſſe conferre, nec adminiſtrare ante illarum oſtenſionem, & præſentationem factam Cap. & ponitur deciſ. Rotæ.

Etiam ſecluſa d. extrauag. videtur iuri, & rationi ſatis conforme, non poſſe Epiſcopum ingerere ſe adminiſtrationi, niſi oſtenſis & præſentatis literis Cap. de cuius præiudicio agitur, & de tollenda ei adminiſtratione à qua antea non teneretur deſiſtere numero 254. & ſeq.

Illa communis ſententia limitatur, niſi ſit conſuetudo, quod Prælatus non adminiſtret ante inſtallationem ſeu inductionem in poſſeſſ. quia tunc non poterit antea adminiſtrare, quam conſuetudinem eſſe negari nō poteſt, non ſolum in Hiſpania, ſed etiam in aliis partibus, & ita in cauſa Burgen. fuit denegata remiſſoria ad probandam conſuetudinem contrariam, vt in deciſ. poſita à n. 257.

Stante d. conſuetudine, quæ eſt ſatis rationabilis, non videtur poſſe adminiſtrare, nec conferre promotum, etiam ſi ſit Cardinalis ante adeptam poſſeſſionem, quicquid ſit de illo, an Cardinales ligentur diſpoſitione d. extrauag. iniuncta, de quo remiſſiue, & etiam dec. a, n. 262.

An Epiſcopus cui datus eſt coadiutor poſſit beneficia cōferre, &c. à nu. 295. reſoluitur quod Epiſcopus cui ob ſenectutem, aut ægritudinem datus eſt coadiutor, confert libere Beneficia, & non coadiutor, quamuis ſecus ſit in viſitatore, ſeu adminiſtratore Eccleſiæ vacantis dato à Papa, coadiutor vero datus dementi ſeu mente capto poteſt conferre, &c.

An valeat collatio Beneficiorum facta per Epiſcopum ſeu Prælatatum putatiuum, qui ſe gerit pro Prælato, ſed ex aliquo defectu non eſt verus Prælatus, &c. nu. 276. concluſio quod valet collatio per eum facta ratione publici officij ſicut, & alia geſta per eum ex l. Barbarius n. 277.

Limitatum 1. d. concl. vt non procedat, vbi aliquis eſt intruſus in Dignitate, ſeu Beneficio reſeruato, ratione cuius competit ius conferendi, nam tunc, licet conferat ratione publici officij, & Dignitatis, non valet collatio propter decretum irritans in reſeruatione poſitum numero 278. Quamuis contra teneat Ægidius, cuius deciſio poſſet procedere in aliis iuriſdictionalibus non in collatione Beneficiorum, &c. nu. 279 & ſeq.

Secundo limitatur, quod ad hoc vt valeat collatio, & alia geſta per illum non ſufficit communis error, cum poſſeſſ. ſed ſimul etiam requiritur authoritas ſuperioris, & tit. ab eo collatus, quamuis inualidus ex aliquo vitio, ſeu defectu occulto. num. 281. quamuis Bart. & alij teneant ſufficere communem errorē cum poſſeſſ. offic. n. 282 & lex 1. C. de teſtam. loquitur in actu teſtis, qui de ſui natura non deſiderat authoritatem ſuperioris, nu. 283.

Requiritur tit. non à quocunque ſuperiore collatus, ſed à legitimo ſuperiore habente alias poteſtatem illum conferendi numero 284. & ſeq. vbi ponitur deciſ. Rotæ.

Quando eſt vitium, ſeu defectus non in materia id eſt in perſona electi, ſeu prouiſi, ſed in forma communi, error nihil operatur, nec valent geſta per illum, quia eſt defectus in fundamento, & radice, & deficiente forma, quæ dat eſſe rei, deficit tit. à n. 286. & explicatur quod dicunt aliqui authores. Sed id patitur difficultatem ex tribus rationib. adductis, ex quib. probabile videtur valere geſta per eum, qui habet tit. à Superiore, licet nullum ex defectu formæ, &c. à numero 290.

Explicatur lex ad varios, C. de numerariis, & actuariis l. 12. à n. 295.

Quando per decennium quis ſe gerit pro habili, ſeu pro tali, non requiritur alius tit. num. 298. nam ex poſſeſſion decennali præſumitur tit. num. 299. & ſeq. vbi ponitur reſolutio Rotæ, ſed id intelligitur, quando non conſtat de contrario, nempe de defectu tit. nec ius reſiſtit, nam tunc ex decennali poſſeſſione non præſumitur tit. etiam coloratus n. 301. & 302. & l. Barbarius non habet locum, quando ius reſiſtit. numero 303. & procedit in errore circa factum, non circa ius. numero 304.

Conuincitur ſententia aliquorum, quod quando eſt opinio probabilis, quod quis eſt legitimus miniſter, & habet iuriſdictionem, licet illa in re non ſit vera, valent geſta per illum, ex leg. Barbarius, nam hic non eſt error circa fructum, ſed circa ius, nec eſt error communis populi, ſed error ſapientium, & deficit etiam authoritas Superioris, niſi dicatur, quod dubium ſeruit de tit. & ad communem errorem huius actus ſufficit. à n. 305.

Ad effectum l. Barbarius ſufficit tit. coloratus, qui ſufficeret ad effectum reſtitutionis in ſpolio Beneficij, & ſic geſta per prouiſum ab inferiori, cui ius commune reſiſtit, qui tamen erat in quaſi poſſeſſione conferendi, valebunt, cum illa quaſi poſſeſſio etiam ſemiplene probata ſufficiet pro colore tit. in ſpolio n. 308.

Valerent etiā geſta per prouiſum à Vicario, quādo collatio eſt adminiculata cum aliquali probatione poteſtatis Vicarij, nam tunc tribuit titulum coloratum. nuro 309.

Tertio limitatur d. conclu. vt non valeat collatio, nec alia geſta in fauorem ſcientium impedimentum nu. 310. Quamuis Alij teneant mero iure valere, eſſe tamen retractanda, numero 311. quæ limitatio intelligitur, quādo ſcienti poteſt imputari culpa in adeundo illum iudicem, ſeu Prælatum, quem ſcit non eſſe vere talem. Secus, quando non eſt, quod imputetur illi, &c. numero 312. nec procedit hodie, quando impedimentum eſt excommunicationis non denuntiatæ, ſeu notoriæ. n. 313.

Quarto limitatur, vt non procedat in collatione ſeu electione & aliis, quæ geruntur iure priuato, ſeu ratione

priuati officij, &c. n. 314. & ſeq. etiam ſtante extrauag. ad euitanda, n. 321.

Vnde præſentatio facta à patrono excommunicato, etiā occulto, eſt nulla, & conſequenter etiam inſtitutio ad illam facta, quod procedit in præſentatione facta à patrono Eccleſiaſtico, nam facta à patrono laico, etiam publico excommunicato, valet contra aliquos à numero 316.

Poteſt tamen Epiſcopus non admittere præſentationem factum à patrono laico, quem ſcit eſſe excommunicatum, cum ille male faciat præſentando, licet non ſit denuntiatus, & ſi eſſet denuntiatus, deberet illam repellere alias peccaret, ſaltem venialiter, &c. numero 319.

Conuincitur ſententia Bertachini, quod requiratur excommunicatum eſſe publicatum, vt non poſſit eligere, ſeu præſentare, quæ non eſt vera, etiam ad effectum annullationis actus contra Lamber.

An hodie ſtante d. extrauag. ad euitanda, collatio facta ratione publici officij ab excommunicato non occulto, ſed publico, non tamen notorio, aut denuntiato, ſit valida à n. 322. reſoluitur negatiue contra aliquos, nam, licet acta à iudice excommunicato publico, non tamen denuntiato, aut notorio, ad inſtantiam partis ſint valida, etiam ſi pars ſciat eum excommunicatum, tamen acta à tali ex officio, non valent, & collatio beneficiorum ſit ex officio &c. & ita poteſt procedere quædam dec. Rotæ relata, n. 326.

De reg. & materia l. Barbarius remiſſiue, n. 327.

An valeat collatio facta ab Epiſcopo, ſeu Prælato qui cōmiſit aliquod crimē, ob quod ipſo facto, & iure priuatus eſt Prælatura, puta hæreſim à n. 328. reſoluitur valere cum priuatio eſt occulta, quamdiu enim toleratur, nec priuatio eſt notoria, rata eſſe debent ab eo geſta, ex l. Barbarius, quamuis aliqui dicant l. Barbarius, non procedere in hæretico, &c.

Id procedit etiamſi Epiſcopus, ſeu Prælatus eſſet accuſatus de d. crimine, numero 333. non obſtante limitatione Bartol. docentis, quod quando ſit proceſſus, ex quo ferenda venit ſententia declaratiua, geſta poſt proceſſum inchoatum non valent, ſecus ſi eſſet priuandus per ſententiam, &c. quia de ea dubitat Iaſ. nec videtur tenenda, & reſpondetur ad l. 1. C. de teſtam. & l. quæſitum 1. ff. qui & à quibus allegatas per Bart. à numero 334.

Procedit etiam, licet Epiſcopus ſeu Prælatus eſſet depoſitus per ſententiam, ſeu lata contra eum ſententia declaratoria, ſi ab ea appellauit, nam poſt appellat. non prohibetur fungi officio, &c. n. 338. ſecus, ſi non appellauit, quamuis ſententia ſolum eſſet declaratoria criminis, &c. n. 339.

242 NVnc pro complemento † huius capitis de Ordinario collatore, examinanda veniunt aliqua dubia, & primum dubium eſt, an Epiſcopus, ſeu Prę-
243 latus electus, & confirmatus, ſeu inſtitutus, † vel prouiſus à Papa, poſſit conferre, adminiſtrare, & exercere ea, quæ ſunt iuriſdictionis ante inſtallationem, vel inductionem in poſſeſſionem? in quo ſunt variæ ſententiæ, prima eſt affirmatiua, quod poſſit, niſi a-
244 lius † eſſet in poſſeſſione Prælaturæ, ex *c. noſtr. capit. tranſmiſſam, cap. qualiter, & cap. nihil eſt de elect. & ca. auaritiæ eodem in* 6 quæ iura ſolum videntur exigere confirmationem ad adminiſtran. ita Innocētius Hoſtienſis, Ioannes Andreas, Compoſtellanus Butrius Cardin. & Abbas, *in d. c. tranſmiſſam*, Felin. *in cap. ne Dei de ſimo. n. 2. dec.* Capellæ Toloſ. 444. ſeu 443. & ibi Aufrer. Coſmas *in pragmat. ſanct. tit. de elect. cap. licet. §. cenſuit, verb. promotus*, Ripa *l. 2. reſpon. c.* 31. Rochus *de iure patron. verb. ius, q.* 5. Lamber. 3. *p. l.* 2. *q.* 11. *art.* 6. & 7. Selua *de benef.* 2. *p. q.* 15. Rebuffus *de pacific. poſ. à n.* 294. & 301. alias 243. & 251. *& in praxi, tit. de ſim. in reſign. n.* 26. Botteus *de ſynodo* 1. *p. n.* 39. Corraſius 2 *p. cap.* 4. *num.* 8. Duarenus *de benef. l.* 3. *c.* 4. Roſiniacus *c.* 12. *à n.* 2. & *c.* 23. P. Gregorius *c.* 38. *n.* 2. Couarruuias plures referens *l.* 3. *variar. c.* 16. *n.* 6. Cuchus *in inſtitutio. maior. l.* 4. *tit.* 4. *à n.* 63. Anaſtaſi. Germonius *de indultis Cardinal. necnon quarumcumque, à n.* 29. Aceuedo *in curia Piſana, l.* 1. *c.* 13. *à num.* 9. & Suar. 4. *tom. de pœniten. diſput.* 55. *ſect.* 3. *num.* 19. & alij communiter.

Et ita in † vna Burg. Canonicat. 28. Ian. 1583. co- 245
ram Illuſtriſ. Lancel. quæ habetur impreſſa 2. *p. diuer. dec.* 182 fuit per Rotam reſolut. vacationem Eccleſiæ ſolum durare, vſque ad confirmat. ſeu prouiſio. de Prælato factam, & ſic ſtante d. prouiſ. & literis expeditis etiam ante captam poſſeſ. per Prælatum, non poſſe Cap. conferre, nec iuriſdictionem exercere, vti ſede vacante, refert & ſequitur Flam. Pariſ. *de reſignat. Benef. libro 7. quæſtione vigeſimatertia à numero* 46.

Secunda ſententia eſt negatiua, & contraria, † quam 246
tenent Archidiaconus *in c. eum qui de Præb. in* 6. & ibi Lapus, Paul. & Anchar. idem Archid. *in d. c. auaritiæ*, & ibi Dom. *nu.* 4. *in princ.* & Francus etiam *nu.* 4. & idem Anchar. *in reg. ſine poſſeſſione l.* 6. Imola *in d. capite tranſmiſſam*, & Felinus *conſilio quadrageſimo, nu.* 5.

Alij concordant opiniones, † vt ſi confirmetis, qui 247
eſt ordinarius loci, & plenam poteſtatem iure habet, vt Archiepiſcopus quo ad Prouinciam, Epiſcopus quoad Diœceſim, & Papa quoad omnes, tunc ex ſola confirmatione habet plenam & liberam adminiſtrationem, ſecus ſi alij confirment, qui non ſunt locorū ordinarij, quia tunc ſuperioris puta Diœceſani conniuentia, & conſenſus expectatur, & requiritur, quam diſtinctionem ſequitur dicens ſatis æquam Domin. *in d. c. eum qui §.* 1. *n.* 8. & ibi Francus *n.* 5. Felinus *in d. c. ne Dei, num.* 5. 2. *limit.* & Rebuf. *ſup. de pacific. n.* 306. alias 255.

Alij ſic concordant; quod aut inſtallatio ſpectat 248
ad alium, quam ad confirmatorē, & ſit vera 2. opinio Archid. & aliorum, aut ad confirmationem, & ſit vera prima opinio Innoc. & aliorum, ita But. *in d. cap. ne Dei*, quem ibi ſequitur Anania *n.* 4. licet Fel. *d. n.* 5. *limitat.* eos citet pro 3. ſententia.

Sed reuera quoad hoc nihil † videtur referre, 249
an confirmet loci ordinarius, an alius, ſi confirmandi poteſtatem habet, nec an inſtallatio ſpectet ad confirmatorem, an ad alium? nec talis diſtinctio iure probatur, ſicut nec 2. ſententia Archidiaconi, & aliorum.

Vnde videtur tenenda prima ſententia † commu- 250
niter recepta, attento iure communi.

Hodie vero ex extrauag. *iniuncta de † elect. in com-* 251
mun. de qua Corraſius. & alij ex citatis non meminerunt Epiſcopi, & alij Prælati in curia promoti etiam literis expeditis, non poſſunt conferre, nec adminiſtrare ante illarum oſtenſionem, & præſentationem factam Cap. vt patet ex illis verbis, *nullique eos abſque dictarum literarum oſtenſione recipiant, aut eis pareant, vel intendant*, & ex *verſ. ſeq.* & ita te-
nuit Rota † in d. Burgen. Canonicatus 3. Iun. 1583. co- 252
ram Do. Bubalo recedens à ſupradicta deciſio facta

coram D. Lancelloto, vt in ſequenti deciſione nondum impreſſa.

Reſolutum extrauagantem, iniunctæ, de elect in cõmunib. *obſtare D. Nicolao de Paredes, quia licet Reuerendiſſimus Dominus Archiepiſcopus Burgen. poſt prouiſionem à Papa de Eccleſia Burgen. & poſt literas deſuper expeditas acquiſiuiſſet attento iure communi iuriſdictionem Epiſcopalem, & potuiſſet etiam conferre Beneficia, cum ſedes Epiſcopalis non diceretur amplius vacare, vt fuit in hac cauſa reſolutum, tamen attenta diſpoſitione* d. extrauagantis, *ex quo literæ non fuerunt præſentatæ Capitulo, & Canonicis, totum id, quod actum fuit per D. Archiepiſcopum ante d. præſentationem fuit irritum, & inane, vt diſponitur in d. extrauaganti ibi, nullique eos ante d. literarum oſtenſionem recipiant,* & in verſ. ſeq *ibi*, quod ſi forſan contra præſumptum fuerit irritum habetur, *& licet reperiantur aliqui Dd. dicentes, quod literæ debent eſſe expeditæ ad hoc, vt non dicatur Eccleſia vacare, & vt Epiſcopus poſſit adminiſtrare abſque eo, quod de præſentatione faciant mentionem, vt ita ſimpliciter dicit gloſ.* in clem 1. verb. ſede vacante, de hæret. *& ibi Imola* num. nono. verb. glo. vacante, *Cardin.* in §. duo. numero quinto in fin. *Abb.* numero 6. verſic. Eccleſia Vitali, numero 176. *Petrus Rauennas* in Compendio iuris canon. in dict. titul. *Pauinus* de poteſtate Capituli, præludio 7. numero 14. *Felinus* in cap. ne Dei timorem numero tertio, verſic. 4. limita de ſimonia. *Selua* de Benef. p. 2. quæſt. 15. in princ. *Abb.* cap. qualiter, 1. notab. de elect. *quem ſequuntur Decius* rubrica de conſtitut. numero 42. *Caſſador.* deciſio. 8. numero 5. de reſtitut. ſpoliat. *Pat*, deciſ. 177. numero 3 l. 3. *tamen omnes iſti, & alij, qui reperiri poſſunt, non excludunt oſtenſionem literarum, quia ſimpliciter loquuntur, imo illam præſupponunt ex quo ad id probandum, allegant d. extrauagantem, quæ de literarum oſtenſione expreſſe diſponit, & dictum Doctorum debet intelligi ſecundum legem, quam allegant, & ſi aliter ipſi ſentirent, dicerent contra d. extrauagantem, cuius verba ſunt clara, & ita etiam illam declarat Rebuff.* in praxi, tit. de ſimon. in reſignat. numero 31. *Decius* in rubric. de conſtitutio. elect. numero 42. *& ex ſupradictis in contrarium allegatis ſe ipſum declarat Vitalis* in Clem. 1. §. porro, numero 30. de iureiurand. *Felin. in cap.* 1. de præſcrip. num. 3. *quod licet loquatur per verb. forte, tamen poſtea affirmat, hoc dicit* in cap. cam te, numero 6 verſ. ſed caue de reſcript. & in rubrica de conſtitut. numero 12. verſ. & adde *vbi dicit, quod debent oſtendi literæ, Abb.* in cap. noſti, numero 4. de elect. & in cap. in noſtra colum. fin. num. 11. verſ. dicit tamen de reſcrip. *vbi expreſſe dicit, quod prouiſio debet probari per literas, nec aliter recipi debet, & hoc dicit eſſe bene notandum, quia multi in hoc errant. Non obſtant etiam adducta pro parte d. Nicolai ad probandum notitiam Capituli, de dicta prouiſione & literis deſuper expeditis, & quod ſola notitia ſufficiat, abſque literarum præſentatione iuxta* conſilium 4. *Calder.* de offic legati. *Felin.* in cap. cæterum, numero 16. verſ. ſed caue de reſcrip. *Rebuff.* praxi titul. de forma Vicariatus. numero 210. *Couar.* pract. cap. 9. num. 7. verſ. 2. concluſ. *quia reſpondetur, quod dicti Doctores non loquuntur, quando lex requirit præſentationem literarum, quia tunc ſola notitia non ſufficit, vt declarat idem Felin.* in dict. cap. cæterum, numero 17. verſ. extenſio 1. *Boerius* quæſtion. 347. numero 16. & 17. *& in terminis dict. extrauagantis tradit Rebuff.* dict. titul. de ſimo. in reſig. n. 4. *vbi hoc comprobat pluribus rationibus. Præterea allegata in contrarium non procederent, quando ageretur de præiudicio alterius, Felin.* in cap. ex parte Decani numero 12. de reſcript. *Bart.* in l. 1. numero 20. de noui operis nuntiatione *Ripa* in l. quod te numero 61. ſi certum petatur, *at in præſenti tolleretur ius Epiſcopale, quod habet Capitulum ſede vacante, circa collationem Beneficiorum, propterea, donec ſunt illi oſtenſæ literæ expeditæ, prout dicitur* in d. extrauaganti *non prohibetur continuare ſuam iuriſdictionem, & conſequens collatio per Cap. facta tenet, & eſt valida.*

Et vltra citatos per Rotam † in iſta deciſio. addo Felinum dict. conſil. 40. numero 9. & 7. & ita conſultus reſpondi anno 1603. in vna Segobien. de qua ſupra memini capit. primo, numero 239. & ita poſt hæc tradit Gonçalez, *gloſ.* 15. §. 2. *à numero* 80. referens iſtam deciſionem, & dicens, fuiſſe poſtmodum ſæpius à Rota canonizatum, & ita ſe conſultum reſpondiſſe in alio ſimili caſu vnius Canonicatus Corduben. 253

Quinimo etiam ſecluſa *d. extrauaganti* † videtur iuri, & rationi ſatis conforme, non poſſe Epiſcopum ingerere ſe adminiſtrationi, & iuriſdictionis exercitio, niſi oſtenſis, & præſentatis literis ſuæ prouiſionis Capitulo, de cuius præiudicio agitur, & de tollenda ei adminiſtratione, & iuriſdictione, quam habet Sede vacante, vt dicitur in d. deciſione ad fin. ex Felino in c. *ex parte Decani de reſcrip. nume.* 22. Bart. *in l.* 1. *n.* 20. *ff. de noui operis nuntiatione* Ripa *in l. quod te mihi, numero ſexageſimo primo. ff. ſi certum petatur.* 254

Et confirmatur, † nam ante oſtenſionem, & intimationem literarum non teneretur Capitulum deſiſtere ab adminiſtratione, & exercitio iuriſdictionis, ſed eam poſſet continuare, & conſequenter Epiſcopus non poſſet antea iuriſdictionem exercere. alias daretur conflictus, & repugnantia iuriſdictionum, & confuſio magna, ac rixarum & ſcandalorum occaſio. 255

Nec obſtant *iura ſupra allegata*, quia illa † non excludunt oſtenſionem, & notificationem literarum faciendam Capitulo, cui aufertur adminiſtratio, & ita videtur accipienda prædicta communis ſententia. 256

Præterea illa communis † ſententia limitatur, niſi ſit conſuetudo, quod Prælatus non adminiſtret ante inſtallationem, ſeu inductionem inpoſſeſſionem, quia tunc non poterit antea adminiſtrare, ſed ſeruanda eſt conſuetudo ad c. *in his* 11. *diſtinct. cum aliis*, ita gloſ. *in dict. extrauag. iniunctæ verb. non præſumant*, Abbas *in d. c. tranſmiſſam numero tertio*, dicens ita communiter velle. Dd. Felinus *in d. c. ne Dei, num.* 6. 3. *limitatione* Selua, & Bott *ſupra.* Rebuff. *de pacificis numero* 266. alias 247. Cuchus *ſupra*, & Anaſtaſius Germonius qui ait, quod prouiſus poteſt adminiſtrare ante apprehenſam poſſeſſionem, niſi vſu, vel conſuetudine receptum ſit, ne quis adminiſtret niſi naturalem, & actualem poſſeſſionem acceperit, quam conſuetudinem ait ſibi videri eſſe in viridi obſeruantia, non enim ſolent ante apprehenſionem poſſeſſionis quicquam poſſeſſori agere, & nouiſſime Aceuedo *ſup. nu.* 12. qui ait quod, cum Epiſcopus etiam confirmatus literas confirmationis teneatur mittere Regi, & eius Regio conſilio, & antequam ibidẽ expediantur, non capitur poſſeſſio, Canonici ſuæ Eccleſiæ niſi literas has videant, & eis notificentur, non permittant adminiſtrare, & eis præſentatis, & notificatis, capitur Epiſcopatus poſſeſſio, nunquam vidit, neque audiuit Epiſcopos etiam confirmatos ante captam poſſeſſionem poteſtatem iuriſdictionis exercere, & quod de conſuetudine ſic teneri videt, & audiuit in 257

Epiſcopatu Placentino, & in aliis, quorum notitiam habet, &c.

Et reuera negari non poteſt eſſe hanc conſuetudinem, † non ſolum in Hiſpania, ſed etiam in aliis partibus. nam nunquam Epiſcopi ante captam poſſeſſionem adminiſtrant, nec Beneficia conferunt, nec in aliquo ſe occupant, ſeu impediunt, ſed Capitula, vti ſede vacante adminiſtrant, & iuriſdictionem exercent, donec per Prælatum ſit capta poſſeſſio Epiſcopatus, quia præſentatis literis, & præſtito ſolito iuramento de ſeruandis ſtatutis, ſtatim ſolet eis dari, ſeu eorum procuratori, & vſque ad illud tempus cenſetur durare Eccleſiæ & ſedis vacatio 258

259 ad iſtum effectum adminiſtrationis, † ad quod videtur reſpexiſſe *reg.* 2. *Cancellariæ*, quæ reſeruat Beneficia ad diſpoſitionem Epiſcoporum, & aliorum collatorum pertinentia, quæ poſt illorum obitum, dimiſſionem, ſeu amiſſionem, vel priuationem vſque ad promotionem ſucceſſorum Apoſtolica authoritate faciendam, & adeptam ab eis poſſeſſionem, vacant, &c. quaſi vſque ad illud tempus cenſeatur Eccleſia, ſeu ſedes vacare.

260 Et ita poteſt procedere quod ait Rebuf. † *de deuolutis, n.* 72. quod dicitur ſedes vacare, donec Epiſcopus nouus adeptus fuerit poſſeſſionem teſte Hoſtien. in cap. olim 1. *de reſtitutione ſpoliatorum* quam refert Felinus *dicto conſilio quadrageſimo num. quarto.*

261 Vnde, cum in d. cauſa Burgen Canonicatus † peteretur remiſſoria ad probandam conſuetudinem immemorialem in Regnis Hiſpaniarum, quod Epiſcopi poſt Expeditas Bullas abſque illarum oſtẽſione in Capitulo prouidebant de Canonicatibus, & aliis Beneficiis, fuit denegata, quia non dabatur aliquis fumus, quinimo teſtes examinati videbantur potius probare contrarium, nempe, quod Epiſcopi non ſe intromittunt in adminiſtratione Epiſcopatus, ante præſentationem literarum, & ante

262 captam poſſeſſionem, &c. vt in ſequenti † deciſione facta coram eodem Domino Bubalo octauo Iunij 1584.

Domini concluſerunt denegandam eſſe remiſſoriam D. Nicolao de Paredes, quia ex articulis aliqui non ſũt releuantes, & licet aliqui ſint releuãtes, nõ tamen datur liquis fumus, ita vt danda ſit remiſſoria, prout eſt primus articulus, qui, licet ſit releuans in eo, in quo continet conſuetudinem immemorialem in Regnis Hiſpaniarum, quod Epiſcopi poſt expeditas Bullas abſque illarum oſtenſione in Cap. prouiderunt de Canonicatibus, & aliis beneficiis in ſuis Cathedralib. non tamen datur aliquis fumus, quinimo teſtes examinati videntur potius probare contrarium, nempe, quod Epiſcopi non ſe intromittunt in adminiſtratione Epiſcopatus ante præſentationem literarum, & ante captam poſſeſſionem, & quod, quando volunt capere poſſeſſionem, præſentant literas Apoſtolicas Capitulo, quod pariter dicendũ eſt in quarto articulo, in aliis vero dum D. Nicolaus articulat, quod in Regnis Hiſpaniarum promoti ad Epiſcopatus non poſſunt capere poſſeſſionem, abſq. mandato ſereniſſimi Regis Catholici eius propria manu ſubſcripto, & quod propter infirmitatem ſereniſſimi Regis de illo tempore Reuerendiſſimus D. Archiepiſ. non potuit obtinere d. mandatum, licet plures fecerit diligentias, D. *dixerũt hoc non releuare, quia, quamuis infirmitas ſereniſſimi Regis poſſet impedire adeptionem poſſeſſionis Archiepiſcopatus non tamen impediebat, quominus D. Archiepiſcopus præſentaret literas Apoſtol. Cap. ſaltem illas decretas Cap. non ad effectum capiendi poſſeſſionem, ſed tamen notificandi Capitulo, quod literæ erant expeditæ, & quod non ſtabat per ipſum quominus adipiſceretur poſſeſſionem Archiepiſcopatus, nec dicatur, quod non erat ſibi permiſſa oſtendere literas abſque beneplacitũ Principis, quia, quemadmodum potuit Dominus Archiepiſcopus deputare Vicariũ antẽ adeptionem poſſeſſionis, prout deputauit, ita etiam cenſendum eſt potuiſſe exhibere literas Cap. ad effectum ſupradictum. Secundo mouebantur, quia cum ex diſpoſitione* extrauag. iniunctæ de elect. *Epiſcopi prohibeantur ad eorum Eccleſias accedere, & bonorum adminiſtrationem accipere, niſi literis expeditis, & illis exhibitis, hæc conditio tunc dicitur haberi pro completa, quando impedimentum veniret ex facto tertij directo impedientis, ſecus vero, quando exiſtentia conditionis impediretur per tertium hoc non agentem directo, ſed per quandam conſequentiam, vt in cauſa, de qua agitur, vbi infirmitas Regis non tendit directo, & principaliter ad impedien. præſentationem literarum, ſed potius indirecto, & per quandam conſequẽtiam, vt bene declarat Bart.* in l. in teſtam. colla. 2. ver. Domini habetis de conditio. & demonſtratio. *quem ſequitur Bald* in l. 1. num. 4. *Alexan.* n. 4. verſiculo limita tamen *Iaſ.* ſub num. 9. *& Decius* n. 11. C. de inſtitutione & ſubſtit. *Socinus* in l. iure ciuili, numero 1. verſi. 2. limita. de conditio. & demonſtratio. & in d. l. in teſtamento, ſub num. 12. *neque applicatur dictũ gloſſæ* in d. extrauag. iniunctę, in verb. non præſumãt, *vbi vult,* † *quod propter impedimentum obitus Papæ Epiſcopus poteſt capere poſſeſſionem abſque expeditione literarum, tum quia in præſenti literæ erant expeditæ, & ex impedimento mandati Regis ob eius infirmitatem non infertur, quominus poſſet d. Archiepiſcopus dictas literas exhibere Capitulo, quia impedimentum aderat in adeptione poſſeſſionis, non in oſtenſione literarũ, vt ſupradictum eſt, tum etiam, quia in caſu gloſſæ datur facultas Epiſcopo capiendi poſſeſſionem, etiam literis non expeditis propter impedimentum in expedit. literarum, ſed ſi poſt literas expeditas propter aliud impedimentum Epiſcopus non adipiſceretur poſſeſſionem, nihil dicitur in illa gloſſ. & in præſenti ſeruanda eſt diſtinctio Bart. de qua ſup.* 263

Vnde ſtante d. conſuetudine, † quæ eſt ſatis rationabilis, non videtur poſſe adminiſtrare, nec conferre promotum, etiamſi ſit Cardinalis ante adeptã poſſeſſionem, quicquid ſit de illo, an Cardinales ligentur diſpoſitione *d. extrau. iniunctæ*, de quo Bellen. † *de charitatiuo ſubſidio, qu.* 66. Gomezius *in proœmio regularum, q.* 4. *n.* 9. *verſic. tertius caſus, & deciſ.* Rotæ in vna Toletana Parochialis de Alcaudete 3. Iulij 1595. ſupra adducta *c.* 1. *n.* 252, vbi vide. Et circa d. extrauagantem † iniunctæ videndus eſt Nauarrus *in ca. accepta de reſtitut. ſpoliat. oppoſit.* 8. *ſolutione ex num.* 12. 264

Secundum dubium eſt, † an Epiſcopus, cui datus eſt coadiutor, poſſit Beneficia conferre, &c. in quo dicendum eſt, quod Epiſcopus, cui ob ſenectutem, aut ægritudinem datus eſt coadiutor, confert Beneficia, & non coadiutor, ita Oldradus *conſ.* 44. & poſt alios Domin. *n.* 4. & Francus 3. *in cap.* 1. §. *fin. de clerico ægrotante in* 6. Pauinus *de poteſtate Capituli ſede vacãte,* 2. *p. q.* 1. *numero* 8. Coſmas *in pragmatica ſanctione. tit. de collatio,* §. *cui rei, verb. iuriſdictio* Selua *de Beneficiis* 2. *par. quæſtione* 4. Rebuffus *de nominatio. quæſtione octaua n.* 44. *& ſequentibus* alias *n.* 26. Corraſ. 2. *p. c.* 4. *à n.* 9. Guerrero *in ſpeculo c.* 9. & P. Gregorius *de Benef. c.* 39. *n.* 20. *argu. ca. fin. de officio Vicarij in ſexto.* 265

266 Quamuis ſecus ſit † in viſitatore, ſeu adminiſtra-

tore Eccleſiæ vacantis dato à Papa vt *in ca. is cui de electione in 6. & capite fin. §. fin. de ſupplenda negligentia Prælatorum eodem libro* Dominicus & Francus *ſupra.*

167 Et in vna Legionen. 17. Oct. 1548, † fuit reſolutũ, quod coadiutor ratione ætatis non poſſit vnire, nec diſmembrare, nec conferre Beneficia, vt per Mandoſium *in regula vndecima Cancel. quæſtione quinta num.* 8.

168 Et prædictam ait crebriorem opinionem † Duarenus *de Beneficio libro tertio capite quinto*, quamuis dicat, quod etiamſi coadiutor detur ob ſenectutem, non videt cur Beneficiorum collatio generali conceſſione non veniat, æquum tamen eſſe, quod à principio taliter detur, vt Epiſcopo libera facultas conferendi relinquatur.

169 Et quamuis Thomas † Campeg. *in tract. de coadiutore Epiſc. nu.* 10. dicens, æquiorem ſententiam videri cum Alexandrino *in cap.* 11. 7. *quæſtione prima* teneat, quod coadiutor datus ſano, vel dementi poterit Beneficia conferre, ne contingat Beneficia diutius vacare: & videtur tenere Gonçalez *gloſ.* 5. § 9. *n.* 4. *&* *gl.* 23. *n.* 12.

170 Quod tamen ſolum † procedit in coadiutore dato dementi, ſeu mente capto, qui poteſt conferre, vt dicunt authores citati, & Flaminius Pariſius *de reſignat. Benef. libro ſeptimo quæſtione* 20. *à num.* 25 Quintanaduennas *libro primo Eccleſ. capite quinto nu. quinto.*

171 Aiunt vero Francus † Coſmas, Rebuffus & reliqui citati cum Ioanne Andrea & Imola *in capite fin. de clerico ægrotante* Lapo & Ancharrano *in d. cap. primo eodem in* 6. quod ſi coadiutor datus eſt quoad ſpecialia, Prælatus ſanæ mentis confert Beneficia de conſenſu coadiutoris, & Flaminius Pariſius *d. quæſtione* 2. *numero vigeſimo tertio* ait, quod coadiutuor tunc poterit conferre de conſenſu ipſius Epiſcopi.

172 Contrarium tamen, nempe quod Epiſcopus tunc libere † conferat, & non teneatur requirere conſenſum, vel conſilium coadiutoris, videtur tenere Oldradus *d. conſ.* 44. & cum eo Domin. & Corraſ. & Guer. *ſup.* quod verius exiſtimo, non enim ex hoc, quod E-

173 piſcopo † ſanæ mentis detur coadiutor ob infirmitatem, vel ſenectutem, interdicitur ei libera adminiſtrandi facultas, niſi ibi datur propter certam cauſam vt timorem dilapidationis, nam tunc exercitium illius cauſæ, propter quam datus eſt coadiutor, non erit ſine conſilio, & aſſenſu coadiutoris, vt *in ca. venerabili de offic. deleg.* Old. *ſup. n.* 2.

174 Et ita tenet Nau. *conſ.* 3. *de clerico ægrot. n.* 4. vbi docet non poſſe coadiutorem Epiſcopi; ſeu Archiepiſcopi conferre Beneficia potente, & volente conferre illa Epiſ. ſeu Arch. & nolente, vt conferat coadiutor, quoniam Papa ſolum dat ei poteſtatẽ exercendi iura ſpiritualia, & temporal. quæ iure vel cõſuet. pertinent ad coadiutotis offic. & iure non pertinent ad coadiut. offic. ea, quæ principalis recte poteſt, & vult agere per ſe, & non vult vti coadiut. conſ. neq; auxilio, *argu. c. Pontifices, & c. peruſti*. & fere omnium aliorum 7. q. 1. & hanc eſſe mentem conſtituentis coadiutorem, & iure diuino naturali debere eſſe talem iuxta reg. *id quod noſtrum eſt ſine facto, & conſenſu noſtro tacito, vel expreſſo auferri non debet de reg. iur. l.* 6. *imo in ff. cum ſuis concordan.* hæc Nau. qui tamen videtur

175 ſentire † poſſe iſtum coadiutorem conferre Beneficia non prohibente, ſeu contradicente coadiuto, ſed hoc eſt contra ſupradicta.

176 Tertium dubium eſt, † an valeant collatio Beneficiorum facta per Epiſcopum, ſeu Prælatum putatiuum, qui ſe gerit pro Prælato ſed ex aliquo defectu non eſt verus Prælatus, &c.

177 In quo concluſio eſt, † quod valet collatio per eum facta ratione publici officij, ſicut & alia geſta per eũ ex *l. Barbarius. ff. de offic. prætor.* cui conſonat *l.* 2. *C. de ſentent. & interlocut. c. infamis* 3 *q.* 7. *l.* 4. *tit.* 4. *p.* 3. *&* *l.* 8. *tit.* 9. *lib.* 3. *recopilationis*, Rota *dec* 14. *de iure patron. in antiquis* Lapus *allegatione* 89. *numer.* 8. 11. *&* 12 vbi Mandoſ. Abb. *in c. nihil. de electione n.* 12. Selua *de Benef* 2. *p. quæſtione* 12. *num.* 2. Maſcar. *de probat. concluſ.* 649. *n.* 25. & alij.

178 Quæ concluſio limitatur primo, vt non procedat vbi aliquis † eſt intruſus in Dignitate ſeu Beneficio reſeruato, ratione cuius competit ius conferendi, nam tunc, licet conferat ratione publici officij Dignitatis non valebit collatio propter decretum irritans in reſeruatione poſitum, quod inficit titulum, & poſſeſſionem, ac afficit totum Beneficium, & quod ſequitur ex eo, ita Rota *deciſ.* 20. *de Præb. in antiqu. &* 4. *eodem tit. in antiquior.* Æneas de Falcon. *de reſeruatio.* 4. *q. effectu* 26. Simoneta *eodem tract. q.* 44. & ibi Paulus Granutius, & conducunt dicta infra *c. ſequen. à n.* 20.

179 Quamuis contra teneat † Ægid. dec. 66. cuius deciſio poſſet procedere in aliis iuriſdictionalibus ex æquitate d. l. *Barbarius.* non autem in collatione Beneficiorum, quæ eſt quædam donatio, *ca. fin. de offic. Vicarij in ſexto cum aliis.* & computatur particulariter inter fructus, vt ſupradictum eſt *capite primo numero* 705.

180 Pro quo facit, † quod ex Calder. & Anton. *in c. ad probandum de re iudic.* adducit Gambarus *de offic. Legati, lib.* 1. Rubrica qualiter Legatus ſe gerere debeat, cum Prouinciam eſt ingreſſus à *n.* 16. quod communis error non prodeſt in his, quæ ſunt gratiæ, & præcipue vbi adeſt decretum irritans, quod ligat etiam ignorantes.

181 Secundo limitatur, † quod ad hoc, vt valeat collatio, & alia geſta per eum, qui ſe gerit pro Prælato, ſeu eſt in poſſeſſione, & communi exiſtimatione alicuius officij, non ſufficit communis error cum poſſeſſione, ſed ſimul etiam requiritur authoritas Superioris, & titulus ab eo collatus, quamuis inualidus ex aliquo vitio latenti, ſeu defectu occulto, vt probatur ex *d. l. Barbarius, cum concordan. adductis*, ita Innocentius *in d. c. nihil. n.* 3. *&* 4. & ibi Imola 7. Abb. *n.* 11. *&* 12. & alij *ibidem Bart. in l. actuarios C. de numerar. & actuariis. l.* 12. idem, ſeu Bald. *in repet. d. l. Barbarius. n.* 4. 5. 7. *&* 8. Bald. *ibi in lect.* 1. *n.* 29. *& in* 2. *n.* 13. 14. *&* 18. Angel. *n.* 2. *Iaſ.* 22. *& n.* 48. *& n.* 66. & Oroſcius *n.* 13. *&* 28. Alex. *conſ.* 138. *l.* 1. Corſetus *in ſingular. verſ. error communis, & ibi additio Bart.* Socinus *reg.* 282. *fallen.* 1 Selua *ſupra* Antonius Gabriel. *de probat. concluſ.* 8. *n.* 20. Maſcardus *d. concluſ.* 649. *n.* 91. *&* 101. *Baeca de decima tutori præſtanda. capite* 12. *numero tertio &* 9. Ioannes Gutierrez *de tutelis* 3. *p. c.* Aceuedo. *in d. libro octauo recopilationis* Vgolin. *de cenſur. tabu.* 1. *capite* 2. §. 22. *& tab.* 2. *cap.* 13. §. 4. Nauarrus *in c. placuit. de Pœniten. diſtin.* 6, *nu.* 177. *&* 178 *& in manu capite nono num.* 11. alias 8. Angelus *in ſum. verb. confeſſio.* 4. *num.* 12 *& verb. pœna quæſt.* 3. Roſella *confeſſio.* 3. *numero* 41. Tabiena *abſolutio.* 1. *num. vlt.* Silueſ. *Confeſſor.* 1. *q.* 19. Armilla *verb. Abſolutio*, *numero trigeſimo primo* Caietan. *in ſum. verb. abſolutionis impedimenta. §. abſolutio nonnullis circumſtantiis impeditur, & verb. confeſſionis iterato. &* *confeſſio ſacramentalis, quare ex parte*

ex parte confeſſoris iteranda. Ioannes Medina *c. de cõfeſſione. q.* 22. *de confeſſione confeſſori excommunicato ſcienter facta*, Palatio *in* 4. *diſtinctione* 17. *diſputatione octaua.* Aragon. 2. 2. *queſtio.* 60. *articulo* 6. Ludouicus Lopez *inſtruct. conſcientiæ.* 1. *tom. c.* 38. *verſ. iteranda eſt confeſſio*, Enriquez *in ſum. l.* 6 *c.* 6. §. 2. *in gloſ. litera E, & capite* 7. §. 2. *& l.* 11. *c.* 3. §. *quarto & libro* 13. *capite* 7. §. 6. Vega *in ſumma* 1. *parte capite* 36. *caſu* 44. P. Ledeſma *in ſumma* 1. *parte de pœnitentia capite* 13. 3. *dubio* Açor. *in inſtitutio. moralibus l.* 5. *capite* 8. *q.* 2. Thom. Sanchez, qui plures alios refert *de matrim. l.* 3. *diſputatione* 22. *quæſt.* 5. *nu* 49. & nouiſſime Suarez *quinto tomo de cenſuris diſputatione ſecunda ſectione quarta numero ſecundo, & diſputatione decimatertia ſectione* 1. *n.* 31.

182 Quamuis Bartholus *in lectura d. legis Barbarius*, † & alij multi, quos referunt Tiraquellus *poſt leges connubiales gloſ.* 8. *n.* 153. & Thomas Sanch. *ibi n.* 48 teneant ſufficere communem errorem cum poſſeſſione officij, & nouiſſime Morla. *in emperio iuris titu.* 11. *qu.* 2.

183 Nec obſtat *l. prima C. de teſtament.* quia loquitur † in actu teſtis, qui de ſui natura non deſiderat authoritatem ſuperioris Bart. *in d. rep. l. Barbarius ſub n.* 5. & Iaſ. *ibi n.* 51.

184 Et requiritur titulus non à quocunque Superiore collatus, † ſed à legitimo Superiore habente alias poteſtatem illum conferendi, ita Bald. *in d. l. Barbarius.* 1. *lect. num.* 29. & ibi Iaſ. *nu.* 48. Bertrandus *conſ.* 128. *vol.* 1. Ant. Gabr. *d. concl.* 8. *n.* 20. *& vlt.* Maſcar. *ſupra n.* 86. 92. *&* 95 Aceuedo *d. libro octauo ſub nu.* 17. *verb. l. fueſſe otorgado*, Iacobus Sbrotius *de Vicario Epiſcopi l.* 3. *q.* 24. & Thom. Sanchez. qui alios refert *ſup. n.* 50. *& ſeq.*

185 Et fuit reſolutum † in cauſa Abulen. Parochialis 5. Iun. milleſ. quingenteſ. nonageſ. quinto coram D. Orano. vt in ſequenti deciſione. *Eccleſia Abulen. Paſtorali ſolatio deſtituta, Capitulum prætendebat competere ius ſibi prouidendi de Beneficiis ad collationem Epiſcopi pertinentibus, & cum per obitũ Fabiani Vaz quæ Parochialis Eccleſia de la Calçada vacaſſet, deputauit Vicarium, qui illam Nicolao Garcia contulit, verum, quia ex poteſtatis defectu fuit prouiſio declarata nulla, Nicolaus productis aliquos collationibus præmiſſo modo factis, allegauit* legem Barbarius. ff. de officio prætoris, *& obtinuit dubitari, an eius diſpoſitio intraret, Domini vero vnanimiter negatiue reſponderunt, quia licet lex Barbarius habeat locum in ſpiritualibus verſantibus circa iuriſdictionem Abbatis.* in capite ſecundo de presbytero non baptizato. *additio ad Corſetum* in ſingular. verſic. error communis. *cum relatis per Gabr.* concluſ. 8. num. 36. de probatio. *& collatio ſit iuriſdictionis Abb.* in cap. cum olim, num. 6. de maior. & obedient. *Lapus* allegat. 89. num. 12. *Rota* deciſ. 14. de iure Patron. in antiq. *Creſcen.* deciſ. 178. *alias* 16. de probatio. *tamen ſecus eſt, quando inhabilitas eſt in poteſtate creantis, ita quod ab illo non poſſit remoueri. vnde cum Capitulum ſede vacante non poſſit Beneficia conferre.* cap. 2. ne ſede vacante capit. 1. §. ſi vero eodem titul. lib. 6. *Gemin.* in c. 1. ſub num. 4. de maioritate, & obedientia, lib. 6. *ſequitur, quod nec poterit deputare Vicarium, qui occurrente illorum vacatione de eis diſponeret, nam* lex Barbarius. *vltra communem reputationem, errorem, & quaſi poſſeſſionem, requirit authoritatem Superioris, atque ita facultatem capituli deputantis Vicarium ad effectum, vt poſſit ipſum habilitare, ad collationes faciendum, alias actus per eum factis nedum corruũt ex defectu ipſius, ſed quam maxime cauſa efficientis, Bald.* in l. 2. numero nono C. de ſententiis, *nihilque communis opinio, error, & quaſi poſſeſſio operatur Dd.* in l. Barbarius, *& ibi Iaſon* num. 49. *Alex.* conſ. 138 num. 7. lib. 1. *in terminis Vicarij Pariſ.* conſ. 136. num. 7. lib. 4. *Ferretus* conſ. 8 numero 3. conſ. 9. per totum, & conſ. 69. numero 13 *Iuritana.* 12. libro 1. *ſed tanto minus ex quo deficit nedum titulus etiam putatiuus, ad cuius acquiſitionem requiritur antiquitas temporis, Aymon.* de antiquitat. tempor. part 3. num. 12. *ſed etiam error fuit valde ſupinus, cum, vt oſtenſum fuit, habeat reſiſtentiam iuris communis Gabr.* d. concluſion. 8. num. 31. *per quam fuit Capitulum in mala fide, Rota.* deciſ. 7. de iure patron. *in nobis Calderinus* conſ. 13. eodem tit. *ex qua non datur acquiſitio, quaſi poſſeſſionis, Abbas* in cap. nihil. num. 11. de elect. *Alex.* conſ. 75 num. 44. libro 4. *Aymon* conſ. 134. num. 15. & 16.

Nec hic quicquam facit, bona fides habentis titulum à non legitimo Superiori, quia non agitur de acquiſitione fructuum, quidquid velit Pacian. *de probat. lib.* 2. *c.* 31. *à n.* 81.

186 Vnde infertur, † quod quando eſt vitium, ſeu defectus non in materia, id eſt, in perſona electi, ſeu prouiſi, ſed in forma eo quod forma præſcripta non ſit ſeruata in electione, ſeu prouiſione, communis error nihil operatur, nec valent geſta per illum, quia eſt defectus in fundamento, & radice. & deficiente forma, quæ dat eſſe rei, deficit titulus, ita Bart. *in d. l. actuarios.* *n.* 3. per text. ibi Albert. *in d. l. Barbarius nu.* 12 & ibi Iaſ. *num.* 51.

187 Corſetus † *ſupra*, Anton. Gabr. *num.* 45. Maſcard. *n.* 50. 85. *&* 94. & Thom. ſanchez *d. quæſt.* 5. *n.* 53 qui cum Ioann. And. *in d. cap. nihil. nu.* 28. vbi Innoc. *nu.* 4. & Ancharan. *ad fin. quæſt.* 4. id intelligit, niſi electioni, in qua eſt vitium formæ, accedat legitimi Superioris confirmatio, ea enim titulum coloratum confert, dum electionis vitium communiter latet.

188 Nec huic illationi contradicit, † quod cum Baldo *in d. l.* 2. *C. de ſententiis interlocut. ad fin. & in l. ad teſtium.* §. 1. *ff. de teſtament.* & Alexand. *d. conſil.* 138. *n.* 7. dicunt Iaſon *num.* 22. Anton. Gabriel. 14. & Maſcardus 65. *vbi ſupra*, quod communis error faciat ius non ſolum quando vitium eſt in perſona, ſed etiam in ſolemnitate, vel in cauſa materiali, quia loquuntur de vitio in ſolemnitate in terminis *dict. leg.* 1. *C. de teſtam.* nempe in teſtibus adhibitis in teſtamento, qui reputabantur idonei. &c vt apparet ex ipſo Baldo, & Iaſone, &c.

189 Nec etiam huic illationi obeſt † quod ait Morla. *titulo* 2. *quæſtione* 26. *n.* 17. quod in *dict. leg. Barbarius.* fuit etiam defectus formæ iuxta doctrinam receptam Baldi *in l.* 1. 7. *oppoſitione C. qui admitti*, qui docet, quod omnes qualitates, quæ requiruntur in perſona ad aliquem actum, requiruntur pro forma iuxta *l. ſi quærimus de teſtament. l. ſi quis mihi bona. §. iuſſu. ff. de acquirend. hæred.* vnde, cum in Barbario Philippo detur *in dict. l. Barbarius.* inhabilitas perſonæ, fuit conſequens defectus formæ, cum nulla ratio differentiæ reddi poſſit, ex quo tenet contra dictam ſententiam, & intellectum *dict. leg. actuarios.* reſpondetur enim *in d. l. Barbarius.* eſſe defectum formæ late ſumptæ, nõ proprie, vt agitur in propoſito.

190 Sed nihilominus iſta † illatio patitur difficultatem, primo, nam durum videtur, quod non valeant geſta ab eo, verbi gratia, qui eſt in poſſeſſione Parochialis authoritate Superioris, & pro parocho communiter reputatur, in cuius tamen prouiſione non fuit recte ſeruata forma Concilij, & conſtitutionis

Pij,vt ſæpiſſime accidit,& accidere poteſt, quamuis
quoad ipſum prouiſum non præbeat titulum etiam
coloratum,vt in dicta conſtitutione.
291 Secundo quia † non attinet ad ſubditos,ſcire an
ſit ſeruata forma,vel non,imo debent in dubio præ-
ſumere pro Superiori, vnde militat in hoc caſu ea-
dem ratio æquitatis,ac quando eſt defectus in perſo-
na.
292 Tertio, quia inde ſequeretur, † quod geſta per
prouiſum à Papa per ſurreptionem, quæ reducitur
ad defectum formæ,non valerent,& quod geſta per
eum, qui ſimoniace obtinuit Beneficium, in quo
eſt quaſi defectus formæ, etiam non valerent, quo
tamen caſu contrarium dicit Innoc. in dict. capit. nihil
nu. 4. Enriquez d. lib. 13. cap. 7. §. 6. in gloſſ. litera B. &
Suarez 4. tom. de Pœnitent. diſputat. 26. ſectione 6. nu-
mero 7.
293 Vnde probabile videtur † valere geſta per eum
qui habet titulum à Superiori, licet nullum ex defe-
ctu formæ, ſufficereque authoritatem Superioris
qualem cum errore communi, & quaſi poſſeſſione,
vt videtur tenere Bald. in Margarita verb. Epiſcopus
ſecundo, vbi ait,quod Epiſcopus,licet non ſit Cano-
nice conſummatus, tamen valent geſta ab eo, & ſuf-
ficit hoc ſolum,quod ſit conſummatus,nec exigitur,
quod Canonice propter communem vtilitatem,
& communem errorem,vt dict. l. Barbarius, &c. &
poſt Bertachinum de Epiſcopo. 3. parte 2. principalis 3.
libro 18. quæſtione. Lambert. de iure patron. 3. parte 2.
libro quæſtione 2. artic. 13. num. 4. qui ait, quod ſi con-
firmatio,ſeu inſtitutio eſſet facta ex errore ex perſo-
na confirmantis,vel inſtituentis,vel aliter non ſit fa-
cta Canonice, eſt diſtinguendum, quod aut eſt error
communis pro confirmatione, ſeu inſtitutione, &
valebit, aut non eſt error communis, & non vale-
bit.
294 Quamuis Lambertus in præſenti † videtur dice-
re, quod ipſa confirmatio,ſeu inſtitutio facta non Ca-
nonice, & ſic non ſeruata etiam debita forma, va-
leat ſtante errore communi, quod non videtur ve-
rum.
295 Nec obſtat d. l. actuarios, † quia, vt inquit Bartol.
in dict. leg. Barbarius in lectur. 1. num. 6. loquitur de
certis exactoribus ſeu receptoribus pecuniæ pu-
blicæ, qui ſine licentia Principis hoc non poſſent,
& lex Barbarius non habet locum,niſi in iuriſdictio-
nalibus, Baeça numero 9. & Ioannes Gutierrez ſu-
pra.
296 Præterea illa verba,† vt conſueuerat non denotant
ſolemnitatem ſeruandam in ordinatione actuario-
rum,quicquid ibi velit Bart.ſed eſſe conſuetudinem
antiquam illos ordinari à Principe,alias illa lex daret
formam principi, cum tamen par in parem non ha-
beat Imperium.
297 Vnde non loquitur de defectu † formæ, ſed po-
tius de defectu tituli,ſicut etiam lex in iis, Cod. de di-
uerſis officiis, libro 12. omiſſa explicatione Morlæ, dict.
tit. 2. quæſtion. 26. numero 17. & dict. tit. 11. quæſtion. 2.
num. 3.
298 Declaratur autem iſta limitatio, † vt non pro-
cedat quando per decennium quis ſe gerit pro ha-
bili, ſeu pro tali, nam tunc non requiritur alius ti-
tulus, Salicetus in dict. l. Barbarius, Anton. Gabr. ſu-
pra numero 8. licet contradicat Pacianus ſupra nume-
ro 38.
299 Et ratio eſt, † nam ex poſſeſſione decennali præ-
ſumitur titulus Bald. in l. 1. num. 14. Cod. de fideicom.
Felin. in cap. 1. num. 18. de fide inſtrument. Caſſad. deciſ.
2. de cauſa poſſeſ. Sarnen. in regula de triennali. quæ-
ſtione vigeſima ſexta. Caputaquen. deciſione 35. parte
2. & 314. parte 3. numer. 3. Antonius Gabriel num. vi-
geſimotertio & vigeſimoquarto. & Maſcardus num. 48.
ſupra. & Rota in vna Salamantina Parochialis, ſiue
Beneficij 15. Nouembris 1593. coram Domino Ora-
no, in qua fuit reſolutum, † quod Poſſeſſio decennalis 300
Beneficij ſuffragatur pro titulo colorato, iuncta vero triē-
nalis ſubſequens producit effectum regulæ de triennali
Caſſad deciſ. 8 ſuper regulis. Sarnen. d. quæſtio 26.
&c. & quod ita gratia, ſi neutri, verificari non poteſt
quoad non ius illius poſſeſſoris, &c.
Quam tamen declarationem intellige, quando non
conſtat de contrario, † nempe de defectu tituli Ca- 301
putaquen. d. deciſ. 314. num. 2. nec ius reſiſtit, nam
tunc ex decennali poſſeſſione non præſumitur titu-
lus etiam coloratus, Caputaquen. d. deciſion. 355. num.
2. † & 310. parte 3. Puteus deciſione 371. lib. 1. Guido- 302
bonus deciſione 3. Probus ad Monachum in cap. ſi à
ſede de Præbenda 16. num. 2. quicquid dicat Francus in
capitulo ad decimas de reſtitutione ſpoliat. in 6. numero
65. iuo verſ. 4. limita, & cum eo Rota deciſione 28. 5. li-
mitatione, & deciſione 534. numero 7. parte 1. diuerſo-
rum.
Et lex Barbarius non habet locum, † quando ius 303
reſiſtit, Mohed. dec. 5. de appellat. n. 3. ad fin. Rota dec.
1131. lib. 3. part. 3. diuerſorum, & in illa Abulenſ. ſupra
adducta num. 185.
Et procedit in errore † circa factum ſecus in er- 304
rore circa ius, vt cum Federicum conſ. 112. & Franc.
Niconitio in rep. Rubricæ, ff. de noui operis nuntiat. nu.
224. docet Maſcardus ſupra numero 100. & ita Caie-
tanus, & alij ſupra loquuntur expreſſe de errore fa-
cti.
Vnde conuinci videtur, † quod aliqui dicunt, 305
quod quando eſt opinio probabilis, quod quis eſt
legitimus miniſter, & habet iuriſdictionem, licet
illa in re non ſit vera, valent geſta per illum ex d. leg.
Barbarius, quia probabilis opinio ſufficit, ad com-
munem errorem, & exiſtimationem, titulumque
præſumptum, Enriquez in ſum. lib. 5. cap. 14. §. 3. & 4.
Suarez vbi proxime, & Thom. Sanchez diſput. 20. nu.
4. & dict. diſputation. 22. niſi conuinci in quam vide-
tur.
Nam in præſenti non eſt † error in circa factum 306
ſed circa ius, & quamuis error iuris dubij æquipare-
tur errori facti, vt infra c. ſeq. nu. 88. tamen iſte non
eſt error communis populi, vt requiritur per legem
Barbarius, ſed error ſapientum, & deficit etiam au-
thoritate Superioris.
Niſi dicas, † quod dubium ſeruit de titulo, & et- 307
iam bona fide, Puteus deciſ. 15. lib. 3. Cæſar de Graſſis
deciſ. 10. numer. 7. & ad communem errorem binus
actus ſufficit, Anton. Gabriel. ſupra num. 2. Et fuit di-
ctum in Cremonen. penſionis de anno 1582. quæ
habetur 1. part. diuerſorum deciſ. 713. & contra illud
dictum tenet Nunno 3. parte quæſtione 60. art. 8. circa
fin.
Secundo declaratur dicta † limitatio, vt ſufficiat 308
titulus coloratus, qui ſufficeret ad effectum reſtitu-
tionis in ſpolio Beneficij, & ſic geſta per prouiſum
ab inferiori, cui ius commune reſiſtit, qui tamen e-
rat in quaſi poſſeſſione conferendi, valebūt, cum il-
la quaſi poſſeſſio etiam ſemiplene probata ſufficiat
pro colore tituli in ſpolio, Mohedan. deciſ. 9. de re-
ſtitutione ſpoliatorum. alias 136. Rota deciſ. 1134. li. 3.
par. 3. diuerſorum. Pontanus de ſpolio. libro 2. numero
146.

Et

Et ſimiliter † etiam valerent geſta per prouiſum à
Vicario, quando collatio eſt adminiculata cum ali-
quali probatione poteſtatis Vicarij, nam tunc tri-
buit titulum coloratum. Ægid. deciſ. 5. Caſſad. 8. num.
5. de reſtitut. ſpoliat. Caputaquen. 136. part. 1. & 311.
part. 2. & Mohed. 3. de officio. Vicarij in fin. Sarnen. de
triennali. quæſtione vigeſima ſeptima tertio caſu. & Pon-
tanus ſupra.
309 Tertio limitatur dict. concluſio, † vt non valeat
collatio, nec alia geſta in fauorem ſcientium impedi-
mentum, Alberic. in dict. leg. Barbarius, num. 22. & ibi
Iaſon. num. 65. in fin. Roman ſingul. 750. & Corſetus
ſupra. Milis in repert. verb. error communis, Socinus
ſupra, fallent. vltima. Felinus in capitulo Rodulphus, nu-
mero quadrageſimo de reſcript. Tiraquellus ſupra nu-
mero 156. Gregorius Lopez dict. leg. 4. partita, gloſſa
vltima. Anton. Gabriel num. 30. & Maſcardus à num.
56. vbi ſupra. Flamin Pariſ. de reſignatione Benef. lib. 7.
q. 24. num. 48. Vgolin. d. cap. 11. §. 2. num. 2. & Açor ſu-
pra.
310 Quamuis Thom. † Sanchez dict. diſputatione 22.
quæſt. 4. teneat mero iure valere, eſſe tamen retra-
ctanda in odium illorum, cum Antonio de Butrio
in d. cap. ad probandum de re iudicat. num. vndecimo.
& ibi Abbas numer. 15. & 16. Imola, 6. Felin. 8. Ale-
xand. de Neuo. 17. Socino reg. 210. fallentia 1. Bertach.
in reper. verb. collatio ſub nu. 70. verſ. collatio Benefic.
& aliis.
311 Quam tamen limitationem † intelligo, quando
ſcienti poteſt imputari culpa in adeundo illum iu-
dicem, ſeu Prælatum, quem ſcit non eſſe vere ta-
lem, ſecus, quando non eſt, quod imputetur illi, quia
forte alias non poſſet commode conſequi iuſtitiam
vel id, ad quod petendum ius habet, cum tunc ceſ-
ſet odium illius, &c. Thomas Sanchez dict. quæſt. 4.
num. 45. in fin. & facit quod de tyrannorum legibus,
& iudicio tradunt Victoria in relectione de poteſtate
ciuili, numero 23. Mangon. 22. quæſtione 60. articul. 16.
vltimo dub. & ibi Salon. prima controuerſia, & Bannes
dub. 2.
312 Nec procedit hodie iſta limitatio, quando † impe-
dimentum eſt excommunicationis non denuntiatæ,
ſeu notoriæ, attenta extrauagant. ad euitand. vt dice-
tur infra.
313 Quarto limitatur, † vt non procedat in collatione,
ſeu electione, & aliis, quæ geruntur iure priuato, ſeu
ratione priuati officij, vt collatio, ſeu electio ſpe-
ctans ad Capitulum, quæ, licet ad ipſum Capitulum
pertineat ratione publici officij, tamen ad ſingulares
Canonicos pertinet ratione Canonicatus, & officij
priuati. & ſic facta ab excommunicato etiam occulto
non valet, ita Innocent. in capit. cum dilecti de con-
ſuetudine, & in cap. conſulta tionibus. de iure patron. &
ibi Abb. nu. 6. & 7. & in cap. veritatis de dolo & con-
tumacia, numer. 47. Felin. in d. c. Rodulphus circa fin.
Domin. in cap. 1. num. 26. de reſcript. in 6. Ægid. deciſ.
66. Selua 3. part. quæſt. 4. verſ. 4. pro iſta nu. 2. Re-
buff. in concord. titulo de excommunicatis non vitand.
verſ. collatio etiam, & ſequentibus, & in cap. poſtulaſtis
de clerico excommunicato. n. 90. P. de Bayſio in directo-
rio electionum cap. 9. 1. parte numer. 4. Couarruuias in
cap. alma mater 1. parte. §. 7. num. 9. Anton. Gabr. nu-
mer. 26. & Maſcard. 45. vbi ſupra. Sairus de cenſuris lib.
1. cap. 5. nu. 35. & plures relati per Thom. Sanchez d.
diſputation. 22. num. 26. Eman. Rodrig. 1. tom. cap. 104.
num. 2.
314 Circa quod vide † Innoc. in cap. illa de electione. &
Abb. ibi & in cap. fin. de procurator. & in c. cum ſuper,
de officio delegati num. 11. Rebuff. d. tit. de excomm. non
vitand. verſiculo imo ſi inter omnes, P. de Bayſio dict. c.
9. Cuchum in inſtitutione maior. lib. 4. titulo 1. à num.
117. Vgolinum dict. tab. 2. cap. 11. §. 1. & 2. & nouiſſime
Suarez, qui recte d. 5. tomo. de cenſuris diſputation. 14.
ſect. 2.
Vnde etiam præſentatio facta à patrono excom-
municato † etiam occulto, eſt nulla, quidquid dicat 315
Doctor Frechill. de excommunic. 5. artic. 2. part. nu. 6.
& conſequenter, etiam quicquid dicat Suarez dict.
diſput. 14. ſect. 2. n. 31. inſtitutio ad illam facta Couarr.
d. §. 7. num. 9.
Quod tamen accipiendum eſt in præſentatione
facta à patrono Eccleſiaſtico, † nam facta à patrono 316
laico etiam publico excommunicato valet, Rota de-
ciſ. 1. de inſtitutio. in antiquis, & 2. de iure patron. in an-
tiquis & antiquioribus. Rochus de iure patronat. verb.
competens quæſt. 8. nu. 22. Rebuffus d. titulo de excom-
mum. non vitand. verſ. excommunicatus etiam, & in d.
capit. poſtulaſtis, numero 104. vbi dicit communem,
Gomezius de expectatiuis, nu. 60. qui ait ſe præſente
tenuiſſe Rotam in vna Camoren. de anno 1533. Vgo-
linus dicens communem dict. cap. 11. §. 2. num. 13. Ze-
rola in praxi Epiſcopali prima parte verbo Beneficia. 5.
quinto, tertio dubio, & verbo excommunicatio cauſa for-
malis 8. dubio. & Sairus, libro ſecundo, capit. 6. nume-
ro 8.
Quamuis contra teneat † Lambert. 1. part. 2. libro 317
quæſtione 2. artic. 2. & 3. parte 2. libro quæſtione 3. artic.
4. Couarruuias dict. num. 9. & Frechilla ſupra numero
7. & etiam Selua num. 19. cuius ratio, quod præſenta-
tus incurrit excommunicationem, communican-
do cum patrono excommunicato tollitur, nam
non eſt neceſſaria talis communicatio in præſenta-
tione, & præterea poteſt abſolui ante inſtitutio-
nem, nec ex communicatione cum illo incurreret
excommunicationem, niſi ille eſſet excommuni-
catus denuntiatus, ſeu notorius clerici percuſſor,
&c.
Verum eſt tamen † poſſe Epiſcopum non admit- 318
tere præſentationem factam à patrono laico, quem
ſcit eſſe excommunicatum, cum ille male faciat
præſentando, licet non ſit denuntiatus, & ſi eſſet
denuntiatus deberet illum repellere, alias peccaret
ſaltim venialiter, propter communicationem cum
illo, & conſequenter ſi alias legitime non præſenta-
ret infra tempus datum ad præſentandum daretur
deuolutio, vt recte ait Suarez d. ſect. 2. num. 28. illa ta-
men ſemel admiſſa ſiue ſcienter, ſiue ignoranter
teneretur præſentatum inſtituere, cum præſentatio
patroni laici excommunicati ſit valida, vt diximus, 319
& ſic ex ea ſit ius quæſitum præſentato. † Vnde et-
iam conuincitur, quod Bertachinus de Epiſcopo 1. lib.
3. part. quæſt. 32. cum Baldo in margarita verb. excom-
municatus occultus, dicit, requiri excommunicatum
eſſe publicatum, ad hoc vt non poſſit eligere, ſeu
præſentare, cuius dictum Lambert. d. art. 2. num. 8.
male etiam ait procedere, vt requiratur publicatio
ad effectum annullationis actus, ſed ſi contra præ-
ſentantem, ſeu eligentem excommunicatum, per a-
liquem opponeretur, & probaretur illum eſſe ex-
communicatum, repelleretur ab ipſa præſen-
tatione, ſeu electione, per text. in capitulo pia
de exceptione in 6. & in capitulo intelleximus de iudi-
cus.
Et procedit d. limitatio etiam ſtante d. extrauag.
ad euitanda de excōmunicat. non vitand. † vt explicat 320
Couarr. ſupra quamuis contra teneant Vgolin. dict.

*§.2.num.*12.*&* 13.& Suarez *d.diſput.*14.*ſect.*2. *numer.* 18.*&* 30.

322 Sed in præſenti ſe offert difficultas,an hodie ſtante iſta extrauagante,collatio facta ratione † publici officij ab excommunicato non occulto, ſed publico non tamen notorio,aut denuntiato,vt *in d.extrauag.* ſit valida.

In qua difficultate Vgolinus *d.c.*11.*§.*1.*num.*2.*&.§.*2.*num.*2.tenet eſſe validam †& Sairus *d.cap.*6.*num.* 323 3.& Suarez *d.diſputat.*14.*ſect.*2.*num.*3. quod etiam videtur tenere Gomezius *d.n.*60.& Couar.*d.n.*9.& Eman.Rodr.*ſ.*

324 Mihi tamen verius † videtur contrarium, & ratio quæ me mouet eſt. Nam licet verum eſt, quod acta à iudice excommunicato publico, non tamen denuntiato aut notorio,ſaltim clerici percuſſore, ad inſtantiam,& petitionem partis ſint valida, etiamſi pars ſciat,eum eſſe excommunicatum ex d. extrauaganti ad euitanda, ex qua non tenemur vitare huiuſmodi excommunicatum Felin.*in dict.capit.Rodulphus.numero* 40.*& in d.cap.ad probandum.numero*.8. Couarr.*d.§* 7.*n.*9.*& §.*6.*præcedenti, numero* 8. Nauarr.*in man.cap.*9.*numero* 7. Ioannes Gutierrez *Canon.quæſt.libro* 1.*cap.*1.*num.*53 76.*&* 79. Vgol *d.§* 2.*num.*2 Salon.22.*quæſt.*67.*art.*1.3.*controuerſia*. Toletus *in ſumm.lib.*1.*cap.*13 4.*effectu*. Thom. Sanchez *d. diſput.*21.*n.*32 *&* 43.Sairus.*d.lib.*1.*cap.*5.*num.* 35. *& lib.*2.*cap.*6.*num.*3.& Suarez *d.diſput.*14.*ſect.*1.*à num.* 11.& alij.

Tamen acta ex officio à iudice excommunicato publico, † licet non denuntiato, nec notorio non 325 valent,etiam ſtante d extrauagante, quæ in hoc nihil innouat,& ſic ius antiquum de quo *in dict.cap.ad probandum*.remanet in ſuo robore, & collatio Beneficiorum, fit ex officio,etiamſi præcedat petitio alicuius,nam cum collatio ſit donatio quædam, & liberalitas,vt dictum eſt, .279.petitio nihil aliud eſt quàm interpoſitio precum,vt ei fiat donatio, & in eum exerceatur illa liberalitas.

326 Et ita poteſt præcedere deciſio,†in cauſa Aſſiſien. Canonicatus 25.Iunij 1599.coram Domino Gipſio in qua fuit reſolutum. *Collationem factam ab Epiſcopo ſuſpenso à collatione Beneficiorum,ex eo quod Beneficium vacans per reſignationem,contulit conſanguineo reſignantis,ex* conſtitutione 58 *Pij V. eſſe nullam, & ſic eſſe iuſtificatam gratiam Fabri,qui impetrauit dictum Canonicatum ab Epiſcopo prouiſum narrando illũ eſſe ſuſpenſum à collatione, qui tamen non erat ſuſpenſus denunciatus.*

327 Et de regula † ac materia *dict.legis Barbarius*.vltra ordinarios & repetentes ibi, Socinum, & alios ſupra relatos vide Cotam *in memorabil. verbo opinio communis*, Tiraquell.*d.gloſſ.*8.*poſt leges connub.* Portium *libro* 2.*regularum concluſione* 11. late Antonius Gabriel.*d.concluſ.*8.*de probatio*.& Maſcardum *d.concluſione* 649.Ferretum *conſ.*8 *&* 9. Gregorium Lopez Maderam,*in ſuis animaduerſionib.iuris ciuilis c.*6. Morlan.*d.tit.*2.*quæſt.*26.*& d.titul.*11.*quæſt* 2. Thom. Sanchez *d.lib.*3.*de matrimon.diſputation.* 22. vbi late, & bene, & alios,quos referunt Alfan.*in collat.*199. Pichard.*in §.ſed cum aliquis,n.*6.*inſtit.de teſtam*.Carauita Bottis,& nouiſſime P.Broſſeus in remiſſionibus ad *hanc l.*

328 Quartum dubium † eſt an valeat collatio facta ab Epiſcopo ſeu prælato,qui commiſit aliquod crimen ob quod ipſo facto, & ipſo iure priuatus eſt prælatura,puta quia incidit in hæreſim iux. dicenda infra 11.*part.cap.vlt.*

Et dicendum eſt † valere, cum priuatio eſt occulta,quamdiu enim toleratur in officio, nec priuatio eſt notoria,rata eſſe debent quæ ab eo interim 329 geruntur ex d.l.Barbarius,ita Butrius *in dict.cap.nihil de electione,numero* 32.& ibi Abb. *numero* 12. Iaſon *in dict.leg.Barbarius,numero* 52.Selua *dict.*2 *part, quæſt.*12.*num.*2.Corraſ.2.*part.cap.*4.*n.*13.Gregorius Lopez *in l.*21 *tit.*4 *parte* 1.*verbo no lo puede, & ibi*, Humada *in additione,numero* 1.Nauarrus *in c.placuit de pœnitentia diſtinctione* 6.*numero* 179.*& in man.capit.*9.*numero* 11.alias 8.*& conſilio* 1.*de officio ordin.*Vgolin. *d.tab.*1.*cap.*2.*§.*22.*numero* 4.Angel. Roſella, Tabiena,Silues, Armilla,Aragon. & Ludou.Lopez *vbi ſupra*,& Enriquez.*dict.li.*6.*ca.*7.*§.*2.*in gloſſ.litera G.& lib.*11,*capit.*3.*§.*4.*in gloſſa litera I. lib.* 13. *cap.* 7. *§.*6.*in gloſſ.litera B.*Açor *d.lib.*5.*cap.*8.*quæſt*.& Thomas Sanchez *dict.diſputation.*22.*quæſtion*.6. qui alios citat.

Quamuis Albericus *in dict.leg. Barbarius, num.* 330 27.& ibi Iaſon.*num.*62.dicant concluſionem *d.l.Barbarius*.non procedere in hæretico, quia licet communi opinione reputaretur fidelis, tamen ab eo geſta non valent.

Sed contrarium ibi tenet Baldus 1. *lectura numero* 30. Abbas, Selua,Corraſ.Vgolin. Angel. Roſella, Tabiena,Silues,& Lud.Lopez *ibi*, qui loquuntur in hæretico,& Burſatus *conſ.*24. *lib.* 1. & Thom. Sanchez, qui alios refert. *dict.diſputatione* 22.*quæſtione* 3. *numero* 37. quem vide, & Pacianus *ſupra numero* 90.

Et pro dicta concluſione facit, quod ex Ioanne Andreæ *in regula* † *mora.libro* 6.*in mercurialib.* tra- 331 dit,Gambarus *d.lib.*1. *Rubric.qualiter legatus ſe gerere debeat cum Prouinciam eſt ingreſſus, numero* 15. quod geſta ab eo,qui olim habuit titulum,& authoritatem à Superiore tolerantur, licet tempore quo agit authoritatem,non habuerit,& quod tradit Couarruuias *pract.quæſt.cap.*19.*numer. quinto concluſione quinta.*

Faciunt etiam, quæ de excommunicato conferente tradunt † Abbas *in capit. veritatis de dolo & contumacia,à numero* 42 & Felinus,*in dict.ca.ad pro-* 332 *bandum de re iudicata numero* 6. Couarruuias *in d.c. alma mater,prima parte §.* 7. *numero* 9. Anton. Gabriel.*d. concluſione* 8.*de probation.num.*9. Vgolin. *de cenſuris,dict.tab.*2.*cap.* 11. *&* 2. Iacobus Sbrotius *de Vicario Epiſcopi lib.*13. *quæſt.*17.& Sairus *de cenſuris libro* 1.*cap.*5. *numer.*34.*&* 35.*& libro* 2. *cap.* 6.*numero* 1.*&* 3.

Et ampliatur dicta concluſio, vt procedat etiamſi Epiſcopus,† ſeu Prælatus eſſet accuſatus de dicto 333 crimine,*cap.nonne* 8.*quæſtion.* 4. Abb.ſupra Bertachi.*in repet.verb.error communis.verſ.*2.& Corraſ. *d. c.*4.*nu.*13.

Sed in contrarium facit limitatio ad legem Bar- 334 barius, † quam tradit Bart.*in pract.de tirannia. quæ.* 11.*num.*36 vbi docet,quod quando ſit proceſſus, ex quo ferenda venit ſententia declaratiua,vt quia fecit aliquod delictum,propter quod ipſo iure priuatus eſt iuriſdictione,vt in hæretico, vel dicitur ſeruus,vel infamis,tunc geſta poſt proceſſum inchoatum non valent.vt *l.*1.*C.de teſtam.in fi.*ibi, *nec quiſquam eis vſq; adeo ſtatus controuerſiam mouerit.l.quæſitum.*1.*ff.qui & à quib.*ſecus ſi eſſet priuandus per ſententiam,tunc interim geſta per eum valent, & ſequuntur Ant.Gabr *d.concluſ.*8.*num.*39. & Maſcard. *d.concl.*649.*n.*80.*&* 81.

Verum de hac limitatione merito dubitat † Ia- 335 ſon.*in dict.leg.Barbarius,numero* 70.nam in præſenti concurrũt titulus,&quaſi poſſeſſio,cum errore communi,ſeu tolerantia ac publica vtilitas propter quæ acta ſuſtinentur ex *dict.l.Barbarius*,vt per Iaſon.*ibi*, 336 *n.*20.*&* 22.&c. Vnde dicta limitatio Bart.non videtur tenenda. Nec obſtat *d.l.*1.nam † diuerſa eſt ratio in ſpecie illius in qua non concurrit titulus,nec agitur de officio publico.

337 Nec etiam † obeſt *d.l.quæſitum*, tum quia non loquitur in officio publico, tum etiam, quia loquitur de manumiſſione, quam vti alienationem non poteſt facere, quia commiſit crimen læiæ maieſtatis, non ſolum ex quo accuſatus eſt, ſed etiam ex quo commiſit illud delictum,per quod incurrit ipſo iure pœnam confiſcationis bonorum. *l.fin.C.ad l.Iuliam maieſtatis.*

338 Secundo ampliatur,† vt procedat, etiamſi Epiſcopus, ſeu Prælatus eſſet depoſitus per ſententiam, ſeu lata contra eum ſententia declaratoria, ſi ab ea appellauit, nam pendente appellatione non prohibetur fungi honoribus ſuæ Dignitatis, Epiſcopaliaque iura exercere, & qui prouocauit non dicitur condemnatus,gloſſ.*in cap.ſæpe veritate, de appellat. & in ſumma* 8.*quæſtion.*4 & ſequuntur, Abb dicens communiter approbari à Doctoribus *in d.cap.ſæpe, num.*15 & ibi Francus *à num.*32. idem Abb *in cap.omnipotens de accuſatio.num.*3.& ibi Felin.*n.*1.& Corraſ.*d.*2.*part.cap.*4.*n.*14 *&* 3.*part.capit.*6. *numero* 9. & conducunt dicta infra 11.*parte capitul.tertio, articulo* 91.

Secus ſi non appellauit, vel alias ſententia tranſiit in rem iudicatam, † nam tunc ab eo geſta non 339 valent,vt ex citatis conſtat; quamuis ſententia ſolum eſſet declaratoria criminis, quæ ſufficit, cum pœna, ſeu priuatio imponitur ipſo iure, nec eſt neceſſaria ſententia priuatoria, ſeu declaratoria pœnæ, quidquid dicat Pacianus *d.l.*2.*cap.*22.*nu.*14. contra quem tenet additio Calleti *ibi litera C.*licet ſecus ſit, vbi priuatio non imponitur ipſo iure, vt *in dict.cap.*3.*à numer.*97.

CAP. V.

De poſſeſſore iuris conferendi.

SVMMARIA.

SVfficit eum qui confert Beneficium, eſſe in quaſi poſſeſſione iuris conferendi,licet apud eum non ſit proprietas,nam collatio, præſentatio, vel electio ad eum pertinet, qui eſt in quaſi poſſeſſione horum iurium, cum ſint fructus eorum, qui ad poſſeſſorem bonæ fidei ſpectant non ad Dominum, & conſequenter prouiſus à poſſeſſore præfertur prouiſo à proprietario à numero primo.

*Indultum Cardinalis Ordinarij collatoris de conferendis Beneficiis ſuæ Diœceſis, ſeu ad collationem ſuam de iure ſpectantibus, non comprehendit Beneficia, in quorum poſſeſſione conferendi alius erat, num.*5. *ſicut non capit Beneficia, ad collationem inferiorum ſpectantia, etiam diſpoſitioni Papæ reſeruata,niſi ſit facta de illis expreſſa mentio,nu.*6. *quia non auget indultum iuriſdictionem ordinariam, ſed illam præſeruat n.*7.*nec tollit optionem,n.*8.

Sufficit quem eſſe poſſeſſorem iuris patronatus, in conſequentiam,& non principaliter,vt poſſit valide præſentare,& ſic bonæ fidei poſſeſſor Caſtri,ſeu Villæ,vel Comitatus, ratione cuius competit ius præſentandi, ac Eccleſiam ibi,vel alias ſitam,licet nunquã antea præſentauerit,poteſt præſentare,quia dignitas ſiue Caſtrũ aut Comitatus videtur hoc ius præſentandi ſemper retinuiſſe numero 9. *quamuis D.Sahagun dicat, bonorum poſſeſſionem ad præſentandum, nunquam ſufficere ex capitul.cum Bertholdus de re iudicata, numero* 10.

Ex eo creditor cui fuit pignori data Vniuerſitas, in qua eſt ius patronatus,non præſentat, quod debet fructus pignoris reſtituere, vel computare, ſeu compenſare; quod non poteſt fieri in fructibus iuris patronatus,numero 11. *& à ratione ceſſante id non procedit in terminis capituli ſalubriter de vſuris, ſecundum Lambertum num.*12.*quæ limitatio non placet,numero decimotertio.*

De intellectu dicti capitul.ſalubriter. remiſſiue, numero 14.

*Quod dictum eſt de poſſeſſore Caſtri Villæ,ſeu Comitatus,idem erit in poſſeſſore maioratus; ratione cuius cõpetit ius patronatus, ſeu præſentandi, quod eſt ius quoddam vniuerſale ſicut,feudum num.*15.*& quando maioratus non eſſet ius vniuerſale,vt videtur, verius in maioratu bonorum particularium, ſufficit quod ius patronatus ſit annexum bonis maioratus; &c.numero decimoſexto &* 17. *vbi ponitur reſolutio Rotæ.*

*In his Regnis ex lege Tauri ex qua poſſeſſio maioratus, ciuilis, & naturalis,tranſit in verum ſucceſſorem, licet alius apprehenderit poſſeſſionem illius,conſequenter etiam tranſit in eum, poſſeſſio iuris patronatus, illi annexi,& non in alium, qui apprehendit poſſeſſionem maioratus, num.*18 *niſi forte verus ſucceſſor amittat ſuam poſſeſſionem ex negligentia decennij, vel alias num.*19.

*Idem etiam, quod dictum eſt de poſſeſſore Caſtri, Villæ, ſeu Comitatus,erit in bona fidei poſſeſſore Dignitatis, aut Beneficij,ad quod ſpectat præſentatio,ſeu collatio, dummodo non ſint reſeruata. Nam tunc non valebit præſentatio, vel collatio, propter decretum irritans, quod inficit,& annullat titulum,& poſſeſſionem,&c. & conſequenter etiam fructuum acquiſitionem impedit,&c.à n.*20.

*In Beneficiis reſeruatis poſſidens Beneficium, etiam cum bona fide,ex prouiſione Ordinarij, non facit fructus ſuos,ſed contra eum fit condemnatio fructuum, à die intruſionis, n.*24. *quamuis alias non fiat condemnatio fructuum niſi à die motæ litis,etiam in ſpolio,& remedio Cap.reintegranda.niſi conſtet de mala fide,numer.*25.*niſi ſit ſpolium violentum aut attentatum,numer.*26.

Id procedit non ſolum in reſeruatione clauſa in corpore iuris, ſed etiam in aliis reſeruationibus, etiam non data ſcientia illarum in prouiſo, contra Æneam de Falcon. & Rotam. & diſtinctio inter reſeruationem clauſam in corpore iuris,vel de certo Beneficio,& aliàs procedit ad effectum ſpolij, magis de ſtylo Rotæ, quam de iure non eſt habenda ad caſum & effectum acquiſitionis,& condemnationis fructuum,in quo potius eſt ſtylus Papæ contrarius, à numero vigeſimoſeptimo.

*Sententia Æneæ poſſet procedere,ſi Beneficium eſſet ſimpliciter reſeruatum,ſine dicto decreto irritante, quod tamen ſolet apponi, aut ſi non apponeretur cum tam amplis verbis,&c.n.*32.

Ad præſentationem,ſeu collationem ſufficit quaſi poſſeſſio defuncti,ſeu anteceſſoris. Nam ea tranſit in he-